

L-UNJONI EWROPEA

Gwida Prattika Komuni

**tal-Parlament Ewropew,
tal-Kunsill
u tal-Kummissjoni
maħsuba għal persuni
involuti fl-abbozzar
ta' testi ġuridiċi
tal-Unjoni Ewropea**

MT

**Gwida Prattika Komuni
tal-Parlament Ewropew,
tal-Kunsill
u tal-Kummissjoni
maħsuba għal persuni
involuti fl-abbozzar
ta' leġislazzjoni
tal-Unjoni Ewropea**

L-UNJONI EWROPEA

*Europe Direct huwa servizz li jgħinek issib twegibiet
għall-mistoqsijiet tiegħek dwar l-Unjoni Ewropea.*

**Numru tat-telefown waħdieni bla hlas (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) L-informazzjoni mogħtija hija b'xejn, kif ukoll it-telefonati ġeneralment huma b'xejn (għalkemm xi operaturi, kabini tat-telefown jew lukandi jistgħu jitolbu hlas).

Ħafna informazzjoni addizzjonali dwar l-Unjoni Ewropea hija disponibbli fuq l-Internet. Jista' jsir aċċess għaliha permezz tas-server Europa (<http://europa.eu>).

Lussemburgu: L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, 2015

Print	ISBN 978-92-79-49102-3	doi:10.2880/261502	KB-02-13-228-MT-C
PDF	ISBN 978-92-79-49124-5	doi:10.2880/499	KB-02-13-228-MT-N

© L-Unjoni Ewropea, 2015

Ir-riproduzzjoni hija awtorizzata kemm-il darba jissema s-sors oriġinali.

WERREJ

- 5** Dahliet
- 9** **Principji generali**
(Linji gwida 1 sa 6)
- 23** **Partijiet differenti tal-att**
(Linji gwida 7 sa 15)
- 47** **Referenzi interni u esterni**
(Linji gwida 16 u 17)
- 57** **Atti emendatorji**
(Linji gwida 18 u 19)
- 67** **Dispożizzjonijiet finali, thassir u annessi**
(Linji gwida 20, 21 u 22)

DAHĦLA GĦAT-TIENI EDIZZJONI

Għal iktar minn għaxar snin, il-Gwida Prattika Komuni giet meqjusa bhala strument utli biex jiġi żgurat li l-atti ġuridiċi m'hejjija mill-Parlament Ewropew, mill-Kunsill u mill-Kummissjoni jiġu abbozzati b'mod ċar u preċiż. Il-prinċipji stabbiliti fil-Gwida huma punt ta' riferiment għat-tliet istituzzjonijiet f'dak li għandu x'jaqsam mal-abbozzar ġuridiku.

Madankollu, minn żmien il-pubblikazzjoni tal-ewwel edizzjoni fis-sena 2000, seħħ bosta tibdil f'dak li issa hu magħruf bhala l-liġi tal-Unjoni. Kien meħtieġ li l-aġġornar parzjali li diġà kien jinsab online kif ukoll l-adattamenti introdotti mit-Trattat ta' Lisbona ⁽¹⁾ jiġu kkonsolidati f'edizzjoni ġdida.

Kien hemm lok li din l-edizzjoni tiġi ssimplifikata f'ċerti aspetti u li jiġi rifless l-iktar tibdil reċenti. Huma mistennija iktar żviluppi; meta ż-żmien ikun xieraq, dawn għandhom jiġu integrati fit-test tal-Gwida mill-Grupp ta' Riflessjoni dwar l-Abbozzar Ġuridiku ⁽²⁾, li se jkun responsabbli li jiżgura li l-Gwida tibqa' dejjem aġġornata.

Il-Gwida Prattika Komuni hija pjattaforma ta' prinċipji ġenerali dwar l-abbozzar. Kull istituzzjoni tuża l-Gwida flimkien ma' strumenti oħrajn li fihom formulazzjonijiet standard u regoli prattiċi iktar dettaljati.

Nittamaw li l-Gwida, adattata u aġġornata, tibqa' tikkontribwixxi favur il-kwalità tal-atti ġuridiċi tal-Unjoni.

Brussell, 11 ta' Lulju 2013

*Għas-Servizz Ġuridiku
tal-Parlament Ewropew*

Christian PENNERA
Jurisconsulte

*Għas-Servizz Ġuridiku
tal-Kunsill*

Hubert LEGAL
Jurisconsulte

*Għas-Servizz Ġuridiku
tal-Kummissjoni*

Luis ROMERO REQUENA
Direttur Ġenerali

[1] Għall-fini ta' din l-edizzjoni, il-kliem tal-linji gwida komuni adottati permezz tal-Ftehim Interistituzzjonali tal-1998 (ara d-dahla għall-ewwel edizzjoni), li introduċa s-suddiviżjonijiet tal-Gwida, ġie adattat fejn xieraq biex jirrifletti dawk l-iżviluppi.

[2] Il-Grupp ta' Riflessjoni ġie mahluq fl-2010 sabiex tiġi ffaċilitata l-kooperazzjoni bejn it-tliet istituzzjonijiet f'dak li għandu x'jaqsam mal-abbozzar ġuridiku.

DAĦLA GĦALL-EWWEL EDIZZJONI

Biex il-leġislażżjoni Komunitarja tinftehem aħjar u tiġi implimentata kif xieraq, huwa essenzjali li jiġi żgurat li tkun abbozzata tajjeb. L-atti adottati mill-istituzzjonijiet Komunitarji għandhom jifasslu b'mod intelligibbli u koerenti skont prinċipji uniformi ta' preżentazzjoni u abbozzar ġuridiku, biex b'hekk iċ-ċittadini u l-operaturi ekonomiċi jkunu jistgħu jidentifikaw id-drittijiet u l-obbligi tagħhom u l-qrati jkunu jistgħu jinfurzawhom, u wkoll biex, fejn ikun meħtieġ, l-Istati Membri jkunu jistgħu jittrasponu dawk l-atti korrettament u fil-hin.

Sa mill-Kunsill Ewropew ta' Edinburgu fl-1992, il-htieġa ta' leġislażżjoni aħjar, permezz ta' atti aktar ċari u sempliċi li jkunu konformi ma' prinċipji ta' abbozzar ġuridiku tajjeb, ġiet rikonoxxuta fuq l-oġhla livell politiku. Kemm il-Kunsill kif ukoll il-Kummissjoni ħadu passi biex jindirizzaw din il-htieġa ⁽³⁾. Dan ġie affermat mill-ġdid fid-Dikjarazzjoni Nru 39 dwar il-kwalità tal-abbozzar tal-leġislażżjoni Komunitarja, annessa mal-Att Finali tat-Trattat ta' Amsterdam. B'riżultat ta' dik id-Dikjarazzjoni, it-tliet istituzzjonijiet involuti fil-proċedura tal-adozzjoni tal-atti Komunitarji, il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni, adottaw linji gwida komuni maħsuba biex itejbu l-kwalità tal-abbozzar tal-leġislażżjoni Komunitarja permezz tal-Ftehim Interistituzzjonali tat-22 ta' Diċembru 1998 ⁽⁴⁾.

Din il-Gwida ttejjiet mit-tliet Servizzi Ġuridiċi skont l-istess Ftehim sabiex tiżviluppa l-kontenut u tispjega l-implikazzjonijiet ta' dawk il-linji gwida billi tikkumentata dwar kull waħda minnhom u tiċċarahom permezz ta' eżempji. Hija maħsuba biex tintuża minn dawk kollha involuti fl-abbozzar tat-tipi l-aktar komuni ta' atti Komunitarji. Barra minn hekk, għandha sservi ta' ispirazzjoni għal kull att tal-istituzzjonijiet, kemm jekk fil-qafas tat-Trattati Komunitarji kif ukoll taħt it-Titoli tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea li jittrattaw il-politika estera u ta' sigurtà komuni u l-kooperazzjoni bejn il-pulizija u dik ġudizzjarja f'materji kriminali.

Il-Gwida Prattika Komuni għandha tintuża flimkien ma' strumenti aktar speċifiċi oħrajn bħalma huma l-Formularju tal-Atti tal-Kunsill, il-Manwal tal-Kummissjoni dwar l-Abbozzar Ġuridiku, il-Gwida tal-Istil Interistituzzjonali ppubblikata mill-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej jew il-mudelli fil-LegisWrite. Ikun utli wkoll, u ħafna drabi indispensabbli, li ssir referenza għad-dispożizzjonijiet rilevanti tat-Trattati u l-atti bażiċi ewlenin fil-qasam speċifiku.

[3] Riżoluzzjoni tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 1993 dwar il-kwalità tal-abbozzar tal-leġislażżjoni Komunitarja (ĠU C 166, 17.6.1993, p.1).

Il-Kummissjoni: Linji gwida għal politika ġuridika, id-dokument SEC(1995) 2255/7, it-18 ta' Jannar 1996.

[4] Ftehim Interistituzzjonali tat-22 ta' Diċembru 1998 dwar linji gwida komuni għall-kwalità fl-abbozzar tal-leġislażżjoni Komunitarja (ĠU C 73, 17.3.1999, p. 1).

Is-servizzi tat-tliet istituzzjonijiet huma mhegga juzaw il-Gwida u jikkontribwixxu bil-kummenti tagħhom. Dawn jistgħu jintbagħtu fi kwalunkwe żmien lill-Grupp Interistituzzjonali dwar il-kwalità tal-abbozzar, li jzomm il-Gwida agġornata.

It-tliet Servizzi Ġuridiċi jittamaw li l-Gwida tkun ta' għajnuna għal kull min hu b'xi mod involut fl-abbozzar ta' atti ġuridiċi fl-istituzzjonijiet. Hekk ikunu jistgħu jikkontribwixxu flimkien lejn l-iskop komuni li ċ-ċittadini Ewropej jiġu ppreżentati b'leġislazzjoni li tirrifletti biċ-ċar l-għanijiet tal-Unjoni Ewropea u l-mezzi li tuża biex tilhaqhom.

Brussell, 16 ta' Marzu 2000

*Għas-Servizz Ġuridiku
tal-Parlament Ewropew*

Gregorio GARZÓN CLARIANA
Jurisconsulte

*Għas-Servizz Ġuridiku
tal-Kunsill*

Jean-Claude PIRIS
Jurisconsulte

*Għas-Servizz Ġuridiku
tal-Kummissjoni*

Jean-Louis DEWOST
Direttur Ġenerali

Prinċipji ġenerali

(Linji gwida 1 sa 6)

1

L-ATTI ĠURIDIĊI TAL-UNJONI GĦANDHOM IKUNU ABBOZZATI B'MOD ĊAR, SEMPLIĊI U PREĊIŻ (*).

- 1.1.** L-abbozzar ta' att ġuridiku għandu jkun:
- > **ċar**, jinftiehem faċilment u mingħajr ambigwità;
  - > **sempliċi**, konciz, mingħajr elementi bla bżonn;
  - > **preċiż**, li ma jhalli l-ebda incertezza f'moħħ il-qarrej.
- 1.2.** Dan il-prinċipju ta' sens komun huwa wkoll l-espressjoni ta' prinċipji generali tad-dritt, bħalma huma:
- > l-ugwaljanza taċ-ċittadini quddiem il-liġi, fis-sens li l-liġi għandha tkun aċċessibbli u tinftiehem minn kulhadd,
  - > iċ-ċertezza legali, fis-sens li għandu jkun possibbli li wiehed ikun jaf kif ser tkun applikata l-liġi.
- 1.2.1.** Dan il-prinċipju huwa partikolarment importanti għal atti ġuridiċi tal-Unjoni, li għandhom jidhlu f'sistema li mhux biss hija kumplessa, iżda wkoll multikulturali u multilingwistika (ara l-Linja gwida 5).
- 1.2.2.** L-għan tal-applikazzjoni ta' dan il-prinċipju huwa: l-ewwel, li l-leġislażżjoni tkun tinftiehem aktar; u t-tieni li jiġi evitat tilwim li jirriżulta minn abbozzar ta' kwalità hażina.
- 1.3.** Dispożizzjonijiet li ma jkunux ċari jistgħu jiġu interpretati b'mod strett mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea. F'każijiet bħal dawn, ir-riżultat ikun l-oppożt ta' dak maħsub meta fit-test ikunu ġew inkorporati aspetti ambigwi intiżi biex isolvu problemi li jkun hemm fin-negożjati dwar id-dispożizzjoni ^[5].
- 1.4.** Huwa ċar li jista' jkun hemm kunflitt bejn ir-rekwiżit tas-sempliċità u dak tal-preċiżjoni. Spiss is-simplifikazzjoni titwettag b'detriment għall-preċiżjoni u viċi versa. Fil-prattika, għandu jinstab bilanċ sabiex id-dispożizzjoni tkun kemm jista' jkun preċiża, mingħajr ma ssir diffiċli wisq biex tinftiehem. Dan il-bilanċ jista' jvarja skont id-destinatarji ta' dik id-dispożizzjoni (ara l-Linja gwida 3).

[*] F'din l-edizzjoni tal-Gwida Prattika Komuni, il-formulazzjoni tal-Linji Gwida ġiet adattata, fejn meħtieġ, biex jitqies it-tibdil li ddaħhal mit-Trattat ta' Lisbona.

[5] Ara l-Kawża C-6/98 ARD vs Pro Sieben [1999] ECR I-7599.

Eżempju ta' test li ma laħaqx dan il-bilanċ:

“F’kull Stat Membru għandha tiddaħhal u tkun obligatorja sistema ta’ ttikkettar [ta’ prodott] mill-1 ta’ Jannar 2000 ‘il quddiem. Madankollu, din is-sistema obligatorja ma teskludix il-possibbiltà li Stat Membru jiddeċiedi li japplika s-sistema biss fuq għażla [fir-rigward tal-prodott] mibjugħ fl-istess Stat Membru”.

- 1.4.1. Sabiex jesprimi l-intenzjoni ġuridika f’termini sempliċi, l-awtur għandu jipprova jaqsamha f’kuncetti sempliċi. Sa fejn ikun possibbli, għandu jintuża lingwaġġ ta’ kuljum. Fejn ikun meħtieġ, iċ-ċarezza tal-espressjoni għandha tiegħu preċedenza fuq is-sbuħija tal-istil. Pereżempju, għandu jiġi evitat l-użu ta’ sinonimi u espressjonijiet differenti biex iwasslu l-istess idea.
- 1.4.2. Abbozzar li jkun grammatikament korrett u li jirrispetta r-regoli tal-punteġġatura jagħmilha aktar faċli biex it-test jinftiehem tajjeb bil-lingwa tal-abbozzar kif ukoll biex it-test jiġi tradott fil-lingwi l-oħrajn (ara l-Linja gwida 5).

2

L-ATTI TAL-UNJONI GĦANDHOM IKUNU ABOZZATI SKONT IT-TIP TA’ ATT IKKONĊERNAT U, B’MOD PARTIKOLARI, SKONT JEKK L-ATT IKUNX VINKOLANTI JEW LE (REGOLAMENT, DIRETTIVA, DEĊIŻJONI, RAKKOMANDAZZJONI, JEW ATT IEĦOR) (*).

- 2.1. Id-diversi atti ġuridiċi kollha għandhom il-preżentazzjoni standard u l-formuli standard tagħhom (ara l-Linja gwida 15).
- 2.2. L-istil ta’ abbozzar għandu jqis it-tip tal-att.
- 2.2.1. Peress li r-Regolamenti japplikaw direttament u huma vinkolanti fl-intier tagħhom, id-dispożizzjonijiet tagħhom għandhom ikunu abbozzati b’mod li d-destinatarji ma jkollhom l-ebda dubju rigward id-drittijiet u l-obbligi li johorġu minnhom: għalhekk għandhom ikunu evitati referenzi għal awtoritajiet nazzjonali intermedjarji, hlief fejn l-att jipprovdi għal azzjoni komplimentari mill-Istati Membri.

(*) F’din l-edizzjoni tal-Gwida Prattika Komuni, il-formulazzjoni tal-Linji Gwida ġiet adattata, fejn meħtieġ, biex jitqies it-tibdil li ddahhal mit-Trattat ta’ Lisbona.

Eżempju:

“Kull kumpanija għandha żżomm registru ...”

2.2.2. Id-Direttivi huma indirizzati lill-Istati Membri:Eżempju:

“L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kull kumpanija żżomm registru ...”

Barra minn hekk, jiġu abbozzati f'anqas dettall sabiex l-Istati Membri jkollhom biżżejjed diskrezzjoni fit-traspożizzjoni tagħhom. Jekk it-termini ta' promulgazzjoni jkunu dettaljati wisq u ma jhallux din id-diskrezzjoni, l-istrument xieraq ikun regolament, u mhux direttiva.

2.2.3. Id-deċiżjonijiet għandhom ikunu abbozzati b'mod li jqisu d-destinatarji tagħhom, iżda fil-biċċa l-kbira tagħhom xorta għandhom ikunu konformi mar-regoli formali tal-preżentazzjoni tal-atti ta' applikazzjoni generali:Eżempju:

“[L-Istat Membru] jista' jirċievi għajjnuna finanzjarja mill-Unjoni marbuta mat-tifqigħa tad-deni Afrikan tal-ħnieżer li ġie kkonfermat fil-...”

2.2.4. Il-lingwaġġ tar-rakkomandazzjonijiet għandu jqis il-fatt li d-dispożizzjonijiet tagħhom m'humiex vinkolanti:Eżempju:

“Huwa rrakkomandat li l-Istati Membri ...”

2.3. Il-mod kif ikun abbozzat l-att għandu jqis ukoll jekk dan ikunx vinkolanti jew le.**2.3.1. L-għażla tal-verb u t-temp tvarja bejn il-kategoriji differenti ta' atti u bejn il-lingwi differenti, kif ukoll bejn il-premessi u t-termini ta' promulgazzjoni (ara l-Linji gwida 10 u 12).****2.3.2. Fit-termini ta' promulgazzjoni ta' atti vinkolanti, il-Franciz juża l-preżent, filwaqt li l-Ingliż ġeneralment juża l-awżiljarju “shall”. Fiz-żewġ lingwi, l-użu tal-futur għandu jiġi evitat fejn ikun possibbli. Fil-Malti, fit-termini ta' promulgazzjoni ta' atti vinkolanti, tintuża l-kelma “għandu” u l-konjugazzjonijiet tagħha. L-użu tal-futur għandu jiġi evitat.****2.3.3. Min-naħa l-oħra, f'atti li m'humiex vinkolanti, m'għandhomx jintużaw forom fl-imperattiv, u lanqas strutturi jew preżentazzjoni simili wisq għal dik ta' atti vinkolanti.**

3

L-ABBOZZAR TAL-ATTI GĦANDU JQIS IL-PERSUNI LI GĦALIHOM IKUNU MAĦSUBA LI JAPPLIKAW, BIL-GĦAN LI JIPPERMETTILHOM JIDENTIFIKAW ID-DRITTIJET U L-OBBLIGI TAGĦHOM MINGĦAJR AMBIGWITÀ, KIF UKOLL TAL-PERSUNI RESPONSABBILI MID-DĦUL FIS-SEĦĦ TAL-ATTI.

- 3.1.** Hemm kategoriji differenti ta' destinatari ta' atti ġuridici, li jvarjaw mill-pubbliku ġenerali għal speċjalisti f'oqsma speċifiċi. Kull kategorija hija intitolata li tistenna li l-leġislazzjoni tuża lingwaġġ li jinftehem minnha.
- 3.2.** Il-fatt li jiġu kkunsidrati l-kategoriji differenti ta' persuni li lilhom ikunu indirizzati l-atti, jirriżulta f'aġġustamenti kemm fid-dikjarazzjoni ta' raġunijiet kif ukoll fit-termini ta' promulgazzjoni tal-atti.
- 3.3.** Il-facilità tat-traspożizzjoni wkoll tiddependi minn hekk.
- 3.4.** Minbarra d-destinatarji, l-atti jinvolvu wkoll intervent mill-awtoritajiet nazzjonali fuq livelli differenti, pereżempju, uffiċjali pubbliċi, xjentisti u mħallfin. Il-lingwaġġ tal-att għandu jkoll il-fatt li t-testi jistgħu jinkludu rekwiżiti tekniċi li l-implimentazzjoni tagħhom taqa' taht ir-responsabbiltà ta' uffiċjali speċjalizzati f'dak il-qasam.

Eżempju ta' abbozzar immirat:

"Artikolu 3

Iċ-Ċentru tal-Analiżi tal-Falsifikazzjonijiet u d-database ta' valuta ffalsifikata

1. Iċ-Ċentru tal-Analiżi tal-Falsifikazzjonijiet (ĊAF) u d-database ta' valuta ffalsifikata (DVF) tas-SEBĊ għandhom jiġu stabbiliti u jaħdmu taht il-patroncinju tal-BĊE. L-istabbiliment ta' ĊAF huwa maħsub biex jiċċentralizza l-analiżi teknika u l-informazzjoni li għandhom x'jaqsmu mal-falsifikazzjoni tal-karti tal-flus euro maħruġa mill-BĊE u l-BĊN. L-informazzjoni kollha teknika u statistika li tirrigwarda l-falsifikazzjoni tal-karti tal-flus euro għandha tiġi maħzuna ċentralment fid-DVF.

2. ...

3. Mingħajr preġudizzju għal-limitazzjonijiet legali, il-BĊN għandhom jipprovdu liċ-ĊAF bl-oriġinali tat-tipi l-ġodda ta' karti tal-flus euro foloz fil-pussess tagħhom, għall- għanijiet tal-investigazzjoni teknika u tal-klassifikazzjoni ċentrali. Il-valutazzjoni preliminari dwar jekk falsifikazzjoni speċifika tappartjenix għal tip ikklassifikat jew kategorija ġdida għandha titwettaq mill-BĊN."

4

ID-DISPOŻIZZJONIJIET TAL-ATTI GĦANDHOM IKUNU KONĊIŻI U L-KONTENUT TAGĦHOM GĦANDU JKUN KEMM JISTA' JKUN OMOĠENJU. GĦANDHOM IKUNU EVITATI ARTIKOLI U SENTENZI T'WAL WISQ, STRUTTURI KKUMPLIKATI BLA BŻONN U UŻU EĊĊESSIV TA' ABBREVJAZZJONIJIET.

- 4.1. Il-karatteristika ta' stil ġuridiku tajjeb hija l-espressjoni konċiża tal-ideat ewlenin tat-test. Klawżoli illustrattivi, maħsuba biex jiċċaraw it-test għall-qarrej, jistghu jwasslu għal problemi fl-interpretazzjoni.
- 4.2. It-test għandu jkun internament konsistenti.
  - 4.2.1. Il-kamp ta' applikazzjoni għandu jkun rispettat fl-att kollu. Id-drittijiet u l-obbligi m'għandhomx imorru lil hinn minn dawk dikjaratament koperti bl-att ikkonċernat, u lanqas m'għandhom jestendu għal oqsma oħra.
  - 4.2.2. Id-drittijiet u l-obbligi għandhom ikunu koerenti u mhux kontra-dittorji.
  - 4.2.3. Test li huwa essenzjalment temporanju m'għandux jinkludi dispożizzjonijiet ta' natura permanenti.
- 4.3. L-atti għandhom ikunu wkoll konsistenti ma' atti oħrajn tal-Unjoni.
  - 4.3.1. B'mod partikolari, għandu jiġi evitat li l-atti jikkoincidu ma' atti oħrajn f'qasam speċifiku jew jikkontradixxuhom.
  - 4.3.2. Għandu jiġi evitat ukoll kull dubju rigward l-applikabilità ta' atti oħrajn (ara wkoll il-Linja gwida 21).
- 4.4. Is-sentenzi għandhom jesprimu idea waħda biss, u, minħabba li jkunu magħmula minn għadd ta' sentenzi, l-artikoli għandhom jiġbru flimkien numru ta' ideat b'rabta loġika bejniethom. It-test għandu jinqasam f'divizjonijiet faċilment assimilabbli (ara t-tabella fil-Linja gwida 15) skont l-iżvolgiment tar-raġunament, u dan għaliex blokka kliem li tkun kompatta wisq hija diffiċli biex tiġi assorbita kemm għall-għajn kif ukoll għall-moħħ. Dan, madanakollu, m'għandux iwassal għal sentenzi maqsuma b'mod artifiċjali u bla bżonn.

4.5. L-istruttura ta' kull artikolu għandha tkun sempliċi kemm jista' jkun.

4.5.1. Mhuwiegħ meħtieġ għall-finijiet ta' interpretazzjoni, u lanqas m'hu mixtiegħ fl-interess taċ-ċarezza, li artikolu wiehegħ ikopri aspetti sħiħ tar-regoli stabbiliti fl-att. Ikun ħafna aħjar li dak l-aspett jiġi ttrattat f'għadd ta' artikoli miġbura flimkien f'taqsima waħda (ara l-Linja gwida 15).

4.5.2. B'mod partikolari fl-istadji inizjali tal-abbozzar tal-att, l-artikoli m'għandhomx jingħataw struttura kumplessa wisq. Matul il-proċedura tal-adozzjoni tagħhom, l-abbozzji u l-proposti tal-atti jgħaddu minn deliberazzjonijiet u negozjati li, fil-parti l-kbira tal-każijiet, iwasslu għal żidiet u rtokki ulterjuri. Ikun ukoll diffiċli li jiddaħħlu emendi sussegwenti tal-att, li ħafna drabi jkunu numerużi, jekk l-artikoli jkunu diġà kumplessi żżejjed.

Eżempju ta' test mhux konformi ma' dawn il-principji:

"4. L-Istati Membri jistgħu jjeħdu miżuri biex jidderogaw mill-paragrafu 2 fir-rigward ta' servizz partikolari ta' soċjetà tal-informatika jekk il-kondizzjonijiet li ġejjin ikunu sodisfatti:

(a) il-miżuri għandhom ikunu:

(i) meħtieġa għal waħda minn dawn ir-raġunijiet:

- l-ordni pubblika, partikolarment il-prevenzjoni, l-investigazzjoni, is-sejba u l-prosekuzzjoni ta' reati kriminali, inklużi l-protezzjoni ta' minuri u l-ġlieda kontra t-tixwix għall-mibegħda fuq il-bażi ta' razza, sess, reliġjon jew nazzjonalità, u ksur tad-dinjità umana li jikkoncernaw persuni individwali,
- il-protezzjoni tas-saħħa pubblika,
- is-sigurtà pubblika, inkluż is-salvagwardja tas-sigurtà nazzjonali u d-difiża,
- il-protezzjoni tal-konsumaturi, inklużi l-investituri;

(ii) meħħuda kontra servizz partikolari ta' soċjetà tal-informatika li jippreġudika l-għanijiet imsemmijin fil-punt (i) jew li huwa ta' riskju serju u gravi għal dawk l-għanijiet;

(iii) proporzjonati għal dawk l-għanijiet;

(b) qabel ma jittieħdu l-miżuri msemmija u mingħajr preġudizzju għal proċedimenti fil-qrati, inklużi proċedimenti preliminari u atti mwettqa fil-qafas ta' investigazzjoni kriminali, l-Istat Membru jkun:

- talab lill-Istat Membru msemmi fil-paragrafu 1 biex jieħu l-miżuri u dan tal-aħħar ma jkunx ħa miżuri, jew il-miżuri kienu inadegwati;
- innotifika lill-Kummissjoni u lill-Istat Membru msemmi fil-paragrafu 1 bl-intenzjoni tiegħu li jieħu dawk il-miżuri."

- 4.6.** Xi kultant ikun aktar faċli li jiġu abbozzati sentenzi kkumplikati milli jsir sforz biex tingħata sintezi tal-kontenut b'lingwaġġ ċar. Madankollu, dan l-isforz huwa essenzjali biex jinkiseb test li jinftiehem u li jista' jiġi tradott faċilment.
- 4.7.** L-użu tal-abbrevjazzjonijiet għandu jsir skont id-destinatarji potenzjali. L-abbrevjazzjonijiet għandhom ikunu familjari jew imfissra b'mod ċar meta użati l-ewwel darba (pereżempju: "Bank Ċentrali Ewropew, (BĊE)"; "l-Awtoritajiet Supervizorji Ewropej, (ESAs)").

5

MATUL IL-PROĊESS LI JWASSAL GĦALL-ADOZZJONI TAGĦHOM, L-ABBOZZI TAL-ATTI GĦANDHOM IKUNU MHEJJJA B'TERMINI U STRUTTURI TAS-SENTENZI LI JIRRISPETTAW IN-NATURA MULTILINGWISTIKA TAL-LEĠSLAZZJONI TAL-UNJONI; TERMINOLOĠIJA JEW KUNĊETTI SPECIFIĊI GĦAL XI SISTEMA ĠURIDIKA NAZZJONALI GĦANDHOM JINTUŻAW B'KAWTELA (*).

- 5.1.** Il-persuna li tabbozza att b'applikazzjoni generali għandha dejjem tkun konxja li t-test għandu jissodisfa r-rekwiżiti tar-Regolament tal-Kunsill Nru 1, li għall-atti ġuridiċi jirrikjedi l-użu tal-ilsna ufficjali kollha. Dan jinvolvi rekwiżiti addizzjonali lil hinn minn dawk li japplikaw għall-abbozzar ta' test ġuridiku nazzjonali.
- 5.2.** Minn naħa waħda, it-test originali għandu jkun partikolarment sempliċi, ċar u dirett, għaliex kull kumplessità jew ambigwiżà żejda, żgħira kemm hi żgħira, tista' tirriżulta f'ineżattezzi, approssimazzjonijiet jew żbalji reali fit-traduzzjoni f'xi lingwa waħda tal-Unjoni jew f'aktar.

Eżempju ta' abbozzar li għandu jiġi evitat:

"Il-prezzijiet tas-suq ta' prodott X għandhom ikunu l-prezzijiet tal-fabbrika, esklużi t-taxxi u l-imposti nazzjonali:

- (a) tal-prodott frisk ippakkjat fi blokk,
- (b) miżjuda b'ammont ta' EUR X biex jitqiesu l-ispejjeż tat-trasport meħtieġa"

(*) F'din l-edizzjoni tal-Gwida Prattika Komuni, il-formulazzjoni tal-Linji Gwida għet adattata, fejn meħtieġ, biex jitqies it-tibdil li ddaħhal mit-Trattat ta' Lisbona.

F'dak il-każ, ikun ahjar li ma tintużax lista, iżda li t-test jiġi ppreżentat kif ġej:

“Il-prezzijiet tas-suq ta’ prodott X għandhom ikunu l-prezzijiet tal-fabbrika tal-prodott frisk ippakkjat fi blokok, esklużi t-taxxi u l-imposti nazzjonali.

Dawk il-prezzijiet għandhom jiżdiedu b’ammont ta’ EUR X biex iqisu l-ispejjeż tat-trasport meħtieġa.”

- 5.2.1. Għandu jiġi evitat li wieħed jaqta’ fil-qasir jew li juża frażijiet elittiċi. Din il-prattika tintuża fi sforz biex jitqassar test li minhabba l-kumplessità tiegħu jkun fil-fatt jirrikjedi spjegazzjoni aktar espliċita.**

Eżempju ta’ abbozzar li għandu jiġi evitat:

“Jekk il-prodotti ma jissodisfawx ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 5, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jirrestringu jew jipprojbixxu t-tqeghid fis-suq ta’ dawk il-prodotti jew biex jiżguraw li dawn jitneħhew mis-suq, sugġett għal penali l-eventwalità l-oħra deciża mill-Istati Membri.”

Test preferut:

“Jekk il-prodotti ma jissodisfawx ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 5, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jirrestringu jew jipprojbixxu l-kummerċjalizzazzjoni ta’ dawk il-prodotti jew biex jiżguraw li jitneħhew mis-suq.

L-Istati Membri għandhom jiffissaw penali li għandhom ikunu applikati fil-każ ta’ nuqqas ta’ konformità ma’ dawn ir-restrizzjonijiet, probizzjonijiet jew tneħhija mis-suq.”

- 5.2.2. Għandhom jiġu evitati wkoll sentenzi kkumplikati żżejjed, li jkun fihom bosta frażijiet, klawżoli subordinati jew parentesi.**

Eżempju ta’ abbozzar li għandu jiġi evitat:

“Il-partijiet kollha tal-ftehim għandhom ikollhom aċċess għar-riżultati tal-ħidma, mingħajr preġudizzju soġġett għall-qbil li l-istituti tar-riċerka għandhom il-possibbiltà li jirriżervaw l-użu tar-riżultati għal proġetti ta’ riċerka sussegwenti.”

Test preferut:

“Il-partijiet kollha għall-ftehim għandhom ikollhom aċċess għar-riżultati tal-ħidma. Madankollu, l-istituti tar-riċerka jistgħu jirriżervaw l-użu tar-riżultati għal proġetti ta’ riċerka sussegwenti.”

- 5.2.3.** Ir-relazzjoni grammatikali bejn il-partijiet differenti tas-sentenza għandha tkun ċara. M'għandu jkun hemm l-ebda dubju, pereżempju, dwar jekk aġġettiv hux marbut ma' nom wieħed jew ma' bosta.

Eżempju ta' abbozzar li għandu jiġi evitat:

"... għonna u sptarijiet pubbliċi ...".

Test ippreferut:

"... għonna pubbliċi u sptarijiet pubbliċi ..."

- 5.2.4.** Għandhom jiġu evitati wkoll kliem meqjus bħala jargon, ċertu kliem popolari u espressjonijiet bil-Latin użati f'sens differenti mit-tifsira legali generalment aċċettata.

- 5.3.** Ukoll, l-użu ta' espressjonijiet u frażijiet — b'mod partikolari, termini legali — li jkunu speċifiċi wisq għal-lingwa jew għas-sistema ġuridika tal-awtur, iżidu r-riskju ta' problemi ta' traduzzjoni.

Meta wieħed ikun qiegħed jabbozza għandu jikkunsidra partikolarment żewġ punti:

- 5.3.1.** Ċerti espressjonijiet komuni fil-lingwa li biha jkun qed jiġi abbozzat it-test m'għandhomx espressjoni ekwivalenti f'lingwi oħrajn tal-Unjoni. Għalhekk, f'dawk il-lingwi, it-traduzzjoni tista' ssir biss b'verbożità u approssimazzjonijiet, li inevitabbilmment iwasslu għal divergenzi semantiċi bejn il-verżjonijiet fid-diversi lingwi. Għaldaqstant, espressjonijiet li huma speċifiċi wisq għal lingwa waħda għandhom jiġu evitati kemm jista' jkun.

- 5.3.2.** Rigward it-terminoloġija legali attwali, għandhom jiġu evitati termini li jkunu marbutin wisq mas-sistemi ġuridici nazzjonali.

Eżempju:

Il-kunċett ta' "faute", li huwa magħruf sew fid-dritt Franciż, m'għandux ekwivalenti dirett f'sistemi ġuridici oħra (b'mod partikolari, id-dritt Ingliż u Ġermaniż); minflok għandhom jintużaw, skont il-kuntest, termini bħal "illégalité", "manquement" (meta marbut ma' obbligu), eċċ., li jistgħu faċilmment jiġu tradotti f'lingwi oħrajn ("illegalità", "ksur", eċċ.).

- 5.4.** L-għan huwa li, kemm jista' jkun, u waqt li titqies in-natura speċifika tad-dritt tal-Unjoni u t-terminoloġija tagħha, dawk involuti fl-applikazzjoni jew l-interpretazzjoni tal-att f'kull Stat Membru (uffiċjali, mħallfin, avukati, eċċ.) ma jikkunsidrawx l-att bħala "traduzzjoni" f'sens negattiv, iżda bħala test li jikkonforma ma' stil

ġuridiku partikolari. Testi miżghuda bi kliem misluf, traduzzjonijiet litterali jew jargon li diffiċli jinftiehem huma s-sors ta' hafna mill-kritika tal-leġislazzjoni tal-Unjoni li, b'konsegwenza t'hekk, titqies bħala aljena.

- 5.5.** Fl-aħħarnett, ta' min isemmi żewġ kummenti essenzjalment ta' natura Prattika dwar ir-relazzjoni bejn it-test oriġinali u t-traduzzjoni tiegħu.
  - 5.5.1.** L-ewwelnett, l-awtur għandu jiżgura li t-tradutturi jistgħu jidentifikaw immedjatament is-sorsi li fuqhom hu mibni t-test oriġinali. Jekk silta mit-test oriġinali ttieħdet minn test eżistenti (trattat, direttiva, regolament, eċċ.), dan għandu jkun jidher ċar mit-test jew ikun indikat b'mod separat, fejn meħtieġ permezz ta' mezzi elettronici xierqa. Hemm ir-riskju li ċitar moħbi mingħajr referenza għas-sors jiġu tradotti, f'lingwa waħda jew aktar, b'mod liberu, minkejja li l-awtur ikun ried juża speċifikament il-frazzjoni awtentika ta' dispożizzjoni eżistenti.
  - 5.5.2.** It-tieni, l-awtur għandu jirrealizza li l-kummenti mingħand it-tradutturi u, b'mod aktar ġenerali, mid-dipartimenti kollha li jagħmlu kontroll lingwistiku tat-test, jistgħu jkunu utli ferm. Dawk il-kontrolli jipprovdu opportunità biex jiġu identifikati l-iżbalji u l-ambigwitajiet fit-test oriġinali, anke wara perjodu twil ta' maturazzjoni tat-test u wkoll — u forsi b'mod speċjali — meta l-abbozzar ikun għadda minn bosta diskussjonijiet bejn għadd ta' persuni. L-awtur ikun jista' jiġi infurmat bil-problemi li jinstabu. F'hafna każijiet, l-aħjar soluzzjoni tkun li tiġi modifikata l-verżjoni oriġinali, aktar milli t-traduzzjoni.

6

IT-TERMINOLOĠIJA UŻATA F'ATT PARTIKOLARI GĦANDHA TKUN KONSISTENTI KEMM INTERNAMENT KIF UKOLL MA' ATTI DIĠÀ FIS-SEĦĦ, SPEĊJALMENT FL-ISTESS QASAM.

KUNĊETTI IDENTIĊI GĦANDHOM IKUNU ESPRESSI BL-ISTESS TERMINI, KEMM JISTA' JKUN MINGĦAJR DEVJAZZJONI MIT-TIFSIRA TAGĦHOM, FIL-LINGWA KOMUNI, ĠURIDIKA JEW TEKNIKA.

- 6.1.** Biex att ġuridiku jinftiehem u jiġi interpretat aktar faċilment, it-test għandu jkun konsistenti. Wiehed jista' jagħmel distinzjoni bejn il-konsistenza formali, li tikkonċerna biss kwistjonijiet ta' terminoloġija, u l-konsistenza sostantiva, f'sens usa', li tikkonċerna l-logika tal-att fl-intier tiegħu.

Konsistenza formali

- 6.2.** Il-konsistenza fit-terminoloġija tfisser li għandhom jintużaw l-istess termini biex jesprimu l-istess kunċetti u li m'għandhomx jintużaw termini identiči biex jesprimu kunċetti differenti. L-għan huwa li ma jithallexx ambigwità, kontradizzjonijiet jew dubji dwar it-tifsira ta' terminu. Kull terminu partikolari għalhekk għandu jintuża b'mod uniformi biex jirreferi għall-istess haġa, u għandu jintgħażel terminu ieħor biex jesprimi kunċett differenti.
- 6.2.1.** Dan japplika mhux biss għad-dispożizzjonijiet ta' att wiehed, inklużi l-annessi, iżda wkoll għad-dispożizzjonijiet ta' atti relatati, partikolarment atti ta' implimentazzjoni u tal-atti l-oħra kollha fl-istess qasam. B'mod ġenerali, it-terminoloġija għandha tkun konsistenti mal-leġislazzjoni fis-seħħ.
- 6.2.2.** Il-kliem għandu jintuża fis-sens komuni tiegħu. Jekk fil-lingwaġġ legali kelma jkollha tifsira differenti minn dik fil-lingwaġġ ta' kuljum jew fil-lingwaġġ tekniku, il-frażi għandha tkun strutturata b'mod li tiġi evitata kull ambigwità.
- 6.2.3.** Fl-interessi tal-preċiżjoni u biex jiġu evitati problemi ta' interpretazzjoni, jista' jinħtieġ li terminu jiġi definit (ara l-Linja gwida 14).

Konsistenza sostantiva

- 6.3.** Il-konsistenza fit-terminologija għandha tkun konformi wkoll fir-rigward tal-kontenut tal-att innifsu. M'għandu jkun hemm l-ebda kontradizzjoni inerenti fl-att.
- 6.4.** Id-definizzjonijiet mogħtija għandhom ikunu rrispettati fl-att kollu. Għaldaqstant, it-termini **definiti** għandhom jintużaw b'mod uniformi u l-kontenut m'għandux jiddevja mid-definizzjonijiet mogħtija.

Partijiet differenti tal-att

(Linji gwida 7 sa 15)

7

KULL ATT TA' APPLIKAZZJONI ĠENERALI GHANDU JIĠI ABBOZZAT SKONT STRUTTURA STANDARD (TITOLU — PREAMBOLU — TERMINI TA' PROMULGAZZJONI — ANNESSI, FEJN MEHTIEĠ) (*).

- 7.1.** It-“titolu” jkun fih l-informazzjoni kollha li tidher fl-intestatura tal-att li sservi biex jiġi identifikat. Dan jista' jkun jinkludi sussegwentement ċerta informazzjoni teknika (referenza għall-verżjoni lingwistika awtentika, rilevanza għaż-ŻEE, numru tas-serje) li tiddaħhal, fejn xieraq, bejn it-titolu proprju u l-preambolu.
- 7.2.** Il-“preambolu” huwa kull ma jiddaħhal bejn it-titolu u t-termini ta' promulgazzjoni tal-att, jiġifieri l-konsiderazzjonijiet, il-premessi u l-formuli solenni ta' qabilhom u ta' warajhom.
- 7.3.** It-“termini ta' promulgazzjoni” hija l-parti ġuridika tal-att. Din tkun komposta minn artikoli, li jistgħu jingabru taħt partijiet, titoli, kapitoli u taqsimiet (ara t-tabella fil-Linja gwida 15), u jistgħu ikunu akkumpanjati b'annessi.

Għall-partijiet rispettivi tal-istruttura standard, ara l-Linji gwida dwar il-partijiet speċifiċi.

8

IT-TITOLU TA' ATT GHANDU JAGHTI INDIKAZZJONI KEMM JISTA' JKUN SHIĦA U KONĊIŻA TAS-SUĠĠETT LI MA TQARRAQX BIL-QARREJ RIGWARD IL- KONTENUT TAT-TERMINI TA' PROMULGAZZJONI. FEJN XIERAQ, WARA T-TITOLU SHIĦ TAL-ATT JISTA' JKUN HEMM TITOLU QASIR.

- 8.1.** It-titolu proprju, jiġifieri l-formula magħzula biex tagħti indikazzjonijiet fit-titolu dwar it-tema ewlenija tal-att, għandu b'mod partikolari jippermetti li jiġi identifikat min hu (jew min mhux) milqut mis-suġġett tal-att. Dan għandu jagħti indikazzjoni ċara kemm jista' jkun tal-kontenut tal-att. L-awturi m'għandhomx jgħabbu t-titolu b'informazzjoni żejda, iżda pjuttost għandhom jużaw kliem essenzjali tipiku għall-oqsma differenti tal-leġislażzjoni tal-Unjoni

(*) F'din l-edizzjoni tal-Gwida Prattika Komuni, il-formulazzjoni tal-Linji Gwida għet adattata, fejn meħtieġ, biex jitqies it-tibdil li ddaħhal mit-Trattat ta' Lisbona.

(f'dak il-kuntest, ikun utli li ssir referenza għall-istruttura analitika tad-“Direttorju tal-leġislazzjoni fis-seħħ tal-Unjoni Ewropea” disponibbli fil-Eur-Lex, id-database tal-leġislazzjoni tal-Unjoni).

Għaldaqstant, l-awturi għandhom iqisu tajjeb liema informazzjoni għandha tidher fit-titolu biex il-qarrej direttament milqut (pereżempju, mhux kull bidwi, iżda kull produttur tat-tuffieħ) jasal biex jaqra dak l-att.

- 8.2.** It-titolu tal-att għandu jkun differenti mit-titoli ta' atti oħrajn fis-seħħ (iżda ara l-punt 8.3).
- 8.3.** It-titolu ta' att li jemenda atti preċedenti huwa każ speċjali. It-titolu ma jkunx komplut sakemm ma jsemmix bin-numru tagħhom l-atti kollha emendati. Mingħajr din ir-referenza ma jkunx possibbli li jinstabu l-emendi kollha ta' att partikolari. Jekk l-għan uniku tal-att ikkonċernat ikun li jemenda att ieħor, dan għandu jsemmi t-titolu u n-numru tal-att li għandu jiġi emendat, jew in-numru tiegħu u l-għan speċifiku tal-emenda (ara l-punti 18.9 u 18.10). Min-naħa l-oħra, jekk l-att ikkonċernat jistabbilixxi dispożizzjonijiet awtonomi, u konsegwentement jemenda att ieħor b'mod purament sussidjarju, għandu jissema biss in-numru ta' dak l-att (ara l-punt 19.3).

Titolu qasir

- 8.4.** Titolu qasir għal att ġuridiku huwa inqas utli fid-dritt tal-Unjoni, fejn l-atti jiġu identifikati b'kodiċi ta' ittri u numri (pereżempju “(EU) 2015/35”), milli minn f'sistemi li m'għandhomx sistema ta' numerazzjoni bħal din. F'ċerti każijiet, madankollu, jintuza titolu qasir fil-prattika (pereżempju, ir-Regolament (KE) Nru 1234/2007 = “Ir-Regolament Waħdieni dwar l-OKS”). Minkejja li tista' tidher li hija soluzzjoni sempliċi, meta ssir referenza għall-atti b'titolu qasir, jinholqu riskji b'rabta mal-precizjoni u l-koerenza tal-atti ġuridiċi tal-Unjoni. Għaldaqstant dak il-metodu għandu jintuza biss f'każijiet fejn jgħin b'mod sinifikanti lill-qarrej biex jifhem.
- 8.5.** Għandu jiġi evitat il-holqien ta' titolu qasir fil-mument tal-adozzjoni tal-att, billi jiġi miżjud wara t-titolu tal-att, għax b'hekk it-titolu jsir iktar ikkumplikat mingħajr ma effettivament isolvi l-kwistjoni dwar jekk għandux jintuza titolu qasir jew le, fl-att li holqu jew f'atti sussegwenti.

Filwaqt li r-riskji imsemmija fil-punt 8.4 m'għandhomx jintesew, huwa possibbli li ssir referenza għal att permezz ta' titolu qasir sabiex b'hekk l-att li fih issir ir-referenza ikun eħfef biex jinftiehem. F'dak il-każ, jeħtieġ li, bħal kwalunkwe abbrevjazzjoni, it-titolu qasir magħżul jidher fil-parentesi u fil-virgoli, fil-parti prinċipali tat-test tal-att fejn tkun qed issir ir-referenza.

Fil-qosor:**8.6.** It-titolu sħih ta' att ġuridiku ikun fih:

- (1) indikazzjoni tat-tip tal-att (regolament, direttiva, deċiżjoni, fejn xieraq "ta' implimentazzjoni" jew "delegat");
- (2) l-abbrevjazzjoni jew l-akronimu tal-qasam ikkonċernat ('UE', 'PESK' jew 'Euratom'), is-sena u n-numru ta' referenza sekwenzjali tal-att ⁽⁶⁾;
- (3) l-isem tal-istituzzjoni jew l-istituzzjonijiet li adottaw l-att;
- (4) kif xieraq, id-data tal-firma (għal atti adottati permezz tal-proċedura leġislattiva ordinarja, il-baġit jew deċiżjonijiet baġitarji adottati mill-Parlament Ewropew u l-Kunsill) jew id-data tal-adozzjoni;
- (5) it-titolu, jiġifieri indikazzjoni konċiża tas-suġġett trattat.

9

L-GĦAN TAL-KONSIDERAZZJONIJIET HUWA LI TIĠI STABILITA L-BAŖI LEGALI TAL-ATT U L-PASSI EWLENIN TAL-PROĊEDURA LI TWASSAL GĦALL-ADOZZJONI TIEGĦU.

9.1. Il-konsiderazzjonijiet, fil-bidu tal-preambolu, jindikaw:

- > il-baži legali tal-att, jiġifieri, id-dispożizzjoni dwar l-għoti tas-setgħat biex jiġi adottat l-att ikkonċernat;
- > il-proposti, l-inizjattivi, ir-rakkomandazzjonijiet, it-talbiet jew l-opinjoni previsti mit-Trattati (l-atti proċedurali mhux previsti mit-Trattati jissemmew f'waħda mill-aħħar premessi ⁽⁷⁾); fl-atti ġuridiċi jiġu miżjuda konsiderazzjonijiet dwar il-fatt li l-abbozz tal-att ġuridiku ikun intbagħat lill-parlamenti nazzjonali u dwar il-proċedura leġislattiva segwita (il-proċedura leġislattiva ordinarja jew proċedura leġislattiva speċjali).

⁽⁶⁾ Flief għal xi eċċezzjonijiet, id-dokumenti kollha ppubblikati fis-serje "L" tal-Ġurnal Uffiċjali mill-1 ta' Jannar 2015 huma nnumerati b'mod konsekuttiv, indipendentement mit-tip tal-att (regolament, direttiva, deċiżjoni jew att ieħor): (kompetenza) SSSS/N. In-numri mogħtija lill-atti ppubblikati qabel dik id-data mhux se jinbiddu.

⁽⁷⁾ Rigward l-opinjoni fil-kuntest ta' proċedura ta' kumitat, ara l-punt 10.18.

Ara li dak li huwa ċċitat ikun verament konsiderazzjoni u li ma jkunx aħjar li jissemma x'imkien ieħor fl-att (ara l-punti 9.13 u 9.14).

Preżentazzjoni

- 9.2.** Ġeneralment il-konsiderazzjonijiet ikunu standard (bil-Malti, l-aktar komuni huma dawk li jibdwew “Wara li kkunsidra(t)(w) ...”).

Baži legali

- 9.3.** L-ewwel konsiderazzjoni hija referenza ġenerali għat-Trattat li tikkostitwixxi l-baži ġenerali għall-azzjoni li tkun qiegħda tittiehed.

Il-konsiderazzjoni hija abbozzata kif ġej:

“Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea”,
jew, skont il-każ,

“Wara li kkunsidra t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea”

jew

“Wara li kkunsidra t-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika”.

Jekk ikun meħtieġ li ssir referenza għal iktar minn Trattat wieħed, ir-referenzi għandhom isiru f'linji separati u jsegwu l-ordni li ġej: it-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika.

- 9.4.** Jekk il-baži legali diretta tal-att tkun dispożizzjoni ta' Trattat, il-konsiderazzjoni ġenerali tkun akkumpanjata bil-kliem“, u b'mod partikolari”, segwita mill-artikolu rilevanti (8).

Eżempju:

“Wara li kkunsidra t-Trattat li dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u b'mod partikolari l-Artikolu 43(2) tiegħu,”

- 9.5.** Jekk, min-naħa l-oħra, il-baži legali diretta tal-att tinsab f'leġislazzjoni sekondarja (9), l-att partikolari kkonċernat jiġi ċċitat fit-tieni konsiderazzjoni, flimkien mal-artikolu rilevanti, preċedut bil-kliem, “u b'mod partikolari”.

[8] Meta att ikun ibbażat fuq dispożizzjoni ta' Att ta' Adeżjoni, il-formula użata hija: “Wara li kkunsidra l-Att ta' Adeżjoni tal-..., u b'mod partikolari l-Artikolu ... tiegħu,” jew skont il-każ“..., u b'mod partikolari l-Artikolu ... tal-Protokoll Nru ... tiegħu,”.

[9] Il-konsiderazzjoni tad-dispożizzjoni tal-leġislazzjoni sekondarja ssir kif ġej: il-konsiderazzjoni tiċċita t-titolu shiħ, segwit b'referenza f'nota ta' qiegħ il-paġna; in-nota ta' qiegħ il-paġna tagħmel referenza għall-GU (is-serje, in-numru, id-data u l-paġna).

Eżempju:

“Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, Wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1026/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta’ Ottubru 2012 dwar ċerti miżuri għall-iskop tal-konservazzjoni tal-istokkijiet tal-ħut fir-rigward ta’ pajjiżi li jippermettu sajd mhux sostenibbli ( ), u b’mod partikolari l-Artikolu 4(1)(c) tiegħu,

( ) ĠU L 316, 14.11.2012, p. 34.”

- 9.6.** Il-bażi legali għandha tkun distinta b’mod ċar mid-dispożizzjonijiet li jistabbilixxu l-għan, il-kondizzjonijiet u l-aspetti sostantivi tad-deċiżjonijiet li jkunu jridu jittieħdu. Id-dispożizzjonijiet purament proċedurali (pereżempju, l-Artikoli 294 u 218 tat-TFUE) ma jikkostitwixxux bażijiet legali (ara madankollu l-punt 9.7).
- 9.7.** Il-ftehimiet internazzjonali konklużi skont il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 218 tat-TFUE huma każijiet speċjali.

Eżempju:

“Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b’mod partikolari l-Artikolu 100(2), flimkien mal-Artikolu 218(6)(a) tiegħu,”

- 9.8.** Fejn l-att jistabbilixxi l-għan ta’ deċiżjonijiet futuri f’serje ta’ artikoli, u jindika l-istituzzjoni bis-setgħa li tiegħu dawk id-deċiżjonijiet f’artikolu ieħor, huwa biss dan l-artikolu tal-aħħar li għandu jkun citat.
- 9.9.** Bl-istess mod, fejn l-att jinkludi, f’artikolu wieħed, paragrafu dwar l-għan tal-miżuri, u paragrafu ieħor dwar l-għoti tas-setgħa li tittiehed azzjoni, għandu jkun citat biss il-paragrafu tal-aħħar ⁽¹⁰⁾, u mhux l-artikolu kollu.

Nghidu aħna, fl-adozzjoni ta’ regoli dettaljati li jirregolaw il-kwoti tariffarji għal prodotti sugġetti għall-organizzazzjoni tas-suq, jiġi ċċitat l-Artikolu 144(1) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1234/2007.

⁽¹⁰⁾ Fejn paragrafu jkun fih żewġ dispożizzjonijiet dwar l-għoti tas-setgħa f’subparagrafi separati, pereżempju wahda għall-Kunsill u ohra għall-Kummissjoni, għandu jkun citat is-subparagrafu xieraq.

Atti proċedurali

- 9.10.** Il-konsiderazzjonijiet ta' atti preparatorji previsti mit-Trattati u, b'mod partikolari l-opinjonijiet mogħtija mill-Parlament Ewropew, mill-Qorti tal-Awdituri, mill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u mill-Kumitat tar-Regġuni għandhom ukoll ikunu segwiti b'referenza f'nota ta' qiegħ il-paġna li tindika l-Ġurnal Uffiċjali li fih ikun ġie ippubblikat l-att (pereżempju: ĠU C 17, 22.1.1996, p. 430). Jekk l-att ikun għadu ma ġiex ippubblikat, għandha tintwera d-data ta' meta tkun ingħatat l-opinjoni.

Eżempju:

"( ) Opinjoni mogħtija fl-1 ta' April 1996 (għadha mhix ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali)."

- 9.11.** Fil-każ tal-proċedura leġislattiva ordinarja jew ta' proċedura leġislattiva speċjali, il-konsiderazzjoni dwar l-abbozz tal-att leġislattiv li jkun intbagħat lill-parlamenti nazzjonali, għandha tkun abbozzata kif ġej:

"Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali"

Il-konsiderazzjoni dwar il-proċedura leġislattiva tiġi abbozzata kif ġej:

"Filwaqt li jaġixxi skont il-proċedura leġislattiva ordinarja"

jew

"Filwaqt li jaġixxi skont proċedura leġislattiva speċjali"

Fil-kuntest tal-proċedura leġislattiva ordinarja, fejn ikun meħtieġ li jiġi kkonsultat il-kumitat ta' konċiljazzjoni u l-konċiljazzjoni tkun saret b'suċċess, il-konsiderazzjoni għandha taqra kif ġej:

"Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja fid-dawl tat-test konġunt approvat fil-[...] mill-Kumitat ta' Konċiljazzjoni"

Il-konsiderazzjoni dwar il-proċedura leġislattiva għandha tinkludi nota ta' qiegħ il-paġna fejn jiġu indikati l-istadji kollha tal-proċedura.

- 9.12.** Għal ċerti atti adottati fuq bażi legali li tirreferi għal proċedura ta' adozzjoni li tinsab f'artikolu ieħor tat-Trattat, għandha tintuża konsiderazzjoni proċedurali. Pereżempju, l-Artikolu 132(3) tat-TFUE (il-bażi legali) jirreferi għall-proċedura stabbilita fl-Artikolu 129(4) tat-TFUE. Il-proċedura għandha tissemma f'konsiderazzjoni simili għal dik użata fil-każ tal-proċedura leġislattiva ordinarja jew proċedura leġislattiva speċjali.

"Filwaqt li jaġixxi skont il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 129(4) tat-Trattat"

Referenzi li ma jikkostitwixxux konsiderazzjonijiet

9.13. Fl-abbozz tal-konsiderazzjonijiet, wiehed ghandu joqgħod attent li dawn ikunu jirreferu għall-baži legali jew għall-proċedura. Kwalunkwe referenza għall-kontenut ta' dispożizzjonijiet għajr dawk li jikkostitwixxu l-baži legali u li huma meħtieġa biex it-termini ta' promulgazzjoni jinftiehem sew jew biex tkun żgurata l-legalità tagħhom, għandha ssir fil-premessi. Bħala tagħrif ta' sfond, jistgħu jsiru referenzi aktar generali fil-memorandum ta' spjegazzjoni.

9.14. Id-dispożizzjonijiet istituzzjonali ġenerali tat-TFUE (pereżempju, l-Artikoli 238 u 288), li wkoll ikunu applikabbli għall-att ikkonċernat, m'għandhomx jissemew fil-konsiderazzjonijiet.

NB: Normalment, ir-referenza għal ċerti stadji preliminari (opinjonijiet ta' entitajiet tekniċi, konsultazzjonijiet mhux previsti mit-Trattati) issir fl-aħħar tal-premessi permezz ta' formuli bħal "*Il-[isem tal-entità] ta opinjoni ...*", "*Il-[isem tal-entità] gie kkonsultat ...*".

Min-naħa l-oħra, il-formuli li ġejjin jinstabu lejn l-aħħar fost il-konsiderazzjonijiet fi ftehim intern jew f'deċiżjoni tal-laqgħa tar-Rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri fil-Kunsill:

"Wara li kkonsulta l-Kummissjoni",

jew

"Bi ftehim mal-Kummissjoni".

10

L-GĦAN TAL-PREMESSI HUWA LI JSEMMU B'MOD KONĊIŻ IR-RAĠUNIJIET WARHA D-DISPOŻIZZJONIJIET EWLENIN TAT-TERMINI TA' PROMULGAZZJONI, MINGĦAJR MA JKUNU RIPRODOTTI JEW MIKTUBA MILL-ĠDID. DAWN M'GĦANDHOMX JINKLUDU DISPOŻIZZJONIJIET NORMATTIVI JEW DIKJARAZZJONIJIET POLITIĊI.

- 10.1.** Il-“premessi” huma l-parti tal-att li jkun fiha d-dikjarazzjoni tar-raġunijiet wara l-adozzjoni tiegħu; il-premessi jitqiegħdu bejn il-konsiderazzjonijiet u t-termini ta' promulgazzjoni. Id-dikjarazzjoni tar-raġunijiet tibda bil-kelma “billi:” u tkompli b'punti numerati (ara l-Linja gwida 11) li jiffurmaw sentenza kompluta jew aktar. Jintuża lingwaġġ mhux obbligatorju u m'għandux johloq konfużjoni mat-termini ta' promulgazzjoni.
- 10.2.** Ir-regolamenti, direttivi u deċiżjonijiet għandhom jiddikjaraw ir-raġunijiet li fuqhom ikunu bbażati. L-għan huwa li kull persuna kkonċernata tkun tista' tiddetermina ċ-ċirkostanzi li fihom l-istituzzjoni li tillegħisla tkun eżercitat il-poteri tagħha fir-rigward tal-att ikkonċernat ⁽¹¹⁾, sabiex il-partijiet f'tilwima jingħataw l-oportunità jiddefendu l-interessi tagħhom u l-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea tkun tista' teżercita l-poter ta' rieżami tagħha.
- 10.3.** Jekk ikun meħtieġ li jitfakkar il-kuntest storiku tal-att, il-fatti jkunu elenkati f'ordni kronoloġiku. Ir-raġunijiet wara dispożizzjonijiet speċifiċi tal-att isegwu l-ordni ta' dawk id-dispożizzjonijiet.

Idealment, id-dikjarazzjoni tar-raġunijiet għandha tikkonsisti fi:

- dikjarazzjoni konċiża tal-punti rilevanti fil-fatt u fid-dritt; u
- il-konklużjoni li hija għaldaqstant meħtieġa jew xierqa biex jiġu adottati l-miżuri stabbiliti fit-termini ta' promulgazzjoni.

⁽¹¹⁾ Ara l-Kawża 24/62 *Il-Ġermanja vs Il-Kummissjoni* ECR 1963, p. 131.

- 10.4.** Ma tistax tinghata indikazzjoni aktar preċiża dwar il-*kontenut* ta' dikjarazzjoni tar-raġunijiet għal att ġuridiku tal-Unjoni. Huwa impossibbli li jkun hemm formula uniformi waħda għar-raġunijiet għal atti ġenerali u individwali, li jkopru oqsma differenti jew li jkunu adottati f'ċirkostanzi differenti.

Madankollu, jistghu jinghataw ċerti regoli bażiċi dwar id-dikjarazzjoni tar-raġunijiet

- 10.5.** Il-premessi għandhom jiddikjaraw b'mod konċiż ir-raġunijiet għad-dispożizzjonijiet ewlenin tat-termini ta' promulgazzjoni tal-att. Għaldaqstant:
- 10.5.1.** Il-premessi għandhom ikunu *dikjarazzjoni ta' raġunijiet ġenwina*. M'għandhomx jistabbilixxu l-bażijiet legali (li għandhom ikunu fil-konsiderazzjonijiet) u lanqas m'għandhom jirrepetu s-silta fid-dispożizzjoni li tkun diġà citata bhala l-bażi legali u li tagħti poter lill-istituzzjoni biex taġixxi. Barra minn hekk, huma superfluwi u inutli dawk il-premessi li sempliċiment jindikaw is-suġġett tal-att jew li jirriproduċu jew anke jipparafrazaw id-dispożizzjonijiet tiegħu mingħajr ma jsemmu r-raġunijiet għalihom.
- 10.5.2.** M'għandhomx ikunu inklużi premessi li jiddikjaraw li għandhom jittiehdu ċerti miżuri, mingħajr ma jagħtu r-raġunijiet għalihom.
- 10.5.3.** Id-dikjarazzjoni tar-raġunijiet m'għandhiex tkun, kollha kemm hi jew parzjalment, sempliċiment referenza għar-raġunijiet mogħtija għal att ieħor ^[12].
- 10.6.** Naturalment, m'hemmx bżonn li tinghata raġuni għal kull dispożizzjoni individwali. Madankollu, għandha dejjem tinghata raġuni għat-tħassir ta' att jew ta' dispożizzjoni (ara wkoll il-punt 10.14).
- 10.7.** Premessi li ma jagħtux raġuni għat-termini ta' promulgazzjoni għandhom jithallew barra, hliet għal xi eċċezzjonijiet; pereżempju, ġeneralment huwa normali li r-raġuni għall-użu tal-Artikolu 352 tat-TFUE tinghata fi premissa finali, li taqra kif ġej:
- "It-Trattat ma jipprevedix, għall-adozzjoni ta' [din id-Deciżjoni] [...], poteri oħrajn għajr dawk mogħtija mill-Artikolu 352,"

[12] Ara l-Kawża 230/78 *Eridania vs Il-Ministeru tal-Agricoltura u l-Forestrija* ECR 1979, p. 2749 u l-Kawża 73/74 *Papiers Peints de Belgique vs Il-Kummissjoni* ECR 1975, p. 1491.

- 10.8.** Fejn bażi legali partikolari tipprevedi rikors għal atti ġuridiċi mingħajr ma tispeċifika liema tip (“Il-Kunsill għandu jadotta l-miżuri neċessarji ...”) u mill-kontenut tal-miżura li għandha tittiehed ma jkunx ċar liema mill-atti ġuridiċi tal-Unjoni huwa l-aktar xieraq, għandhom jingħataw ir-raġunijiet għala jkun intgħażel att partikolari. Jekk, f’każ partikolari, pereżempju ikun possibbli li l-legislazzjoni ssir permezz ta’ regolament direttament applikabbli, għandha tingħata spjegazzjoni għaliex ikun preferibbli li tiġi adottata biss direttiva, li tkun tirrikjedi traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali. L-awtur għandu jikkunsidra l-prinċipji tas-sussidjarjetà u l-proporzjonalità.

L-obbligu li jiġu ddikjarati r-raġunijiet jiddependi min-natura tal-att jew tad-dispożizzjoni kkonċernata

A. ATTI TA’ APPLIKAZZJONI ĠENERALI

- 10.9.** F’atti ġuridiċi *bażiċi*, id-dikjarazzjoni tar-raġunijiet għandha timmira li twassal il-filosofija ġenerali tal-att, aktar milli tagħti r-raġunijiet kollha għal kull dispożizzjoni speċifika. Madankollu, xorta jingħataw ir-raġunijiet speċifiċi għal għadd ta’ dispożizzjonijiet individwali, minhabba l-importanza tagħhom jew għaliex ma jkunux jidhlu fil-linja ġenerali tal-att.
- 10.10.** F’atti ta’ *implimentazzjoni*, ir-raġunijiet li jingħataw jeħtieġ li jkunu aktar speċifiċi, għalkemm għandu dejjem isir sforz biex ikunu koncizi.
- 10.11.** Madankollu, ir-raġunijiet mogħtija għal atti ta’ applikazzjoni ġenerali m’għandhomx neċessarjament jispeċifikaw, u wisq anqas jevalwaw, il-fatti li wasslu għall-adozzjoni tal-att. B’mod partikolari, dikjarazzjoni tar-raġunijiet dettaljata (inklużi l-kalkoli) għal dispożizzjonijiet bħalma huma dawk li jstabbilixxu d-dazji fuq l-importazzjoni jew ir-rimborzi agrikoli ma tkunx prattikabbli u jkun biżżejjed li ssir sempliċiment referenza għall-kriterji u l-metodi użati fil-kalkoli billi jiġu indikati, minn naħa waħda s-sitwazzjoni ġenerali li tkun wasslet għall-adozzjoni tal-att, u min-naħa l-oħra l-għanijiet ġenerali li huwa maħsub li jintlaħqu ^[13].

[13] Ara l-Kawża 16/65 *Schwarze vs Einfuhr-und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel* ECR 1965, p. 1081.

B. ATTI INDIVIDWALI

- 10.12.** Ir-raġunijiet li fuqhom ikun ibbażat att individwali għandhom ikunu ddikjarati b'mod aktar preċiż.
- 10.13.** Dan jgħodd, pereżempju, għal atti li jiċhdu talba. Għandhom ukoll jingħataw raġunijiet dettaljati fid-deċiżjonijiet dwar il-kompetizzjoni, fejn jiġu deskritti sitwazzjonijiet kumplikati fil-fatt u fid-dritt; peress illi d-deċiżjoni għandha xorta waħda tibqa' ċara, għandu jsir sforz ukoll biex din tkun konċiża.

C. DISPOŻIZZJONIJIET SPEĊJALI

- 10.14.** Wieħed għandu joqgħod partikolarment attent fir-rigward tad-dikjarazzjoni tar-raġunijiet għal ċerti dispożizzjonijiet, bħal:
- > derogi;
  - > dispożizzjonijiet li jiddevjaw mill-iskema generali tar-regoli;
  - > eċċezzjonijiet għal principju generali, bħal dispożizzjonijiet retroattivi;
  - > dispożizzjonijiet li jistgħu jikkawżaw preġudizzju lil ċerti partijiet interessati;
  - > dawk li jipprevedu d-dhul fis-seħh fil-jum tal-pubblikazzjoni.

D. ID-DIKJARAZZJONI TAR-RAĠUNIJET FIR-RIGWARD TAS-SUSSIDJARJETÀ U L-PROPORZJONALITÀ TAL-ATT

- 10.15.** Għall-prinċipji tas-sussidjarjetà u tal-proporzjonalità, għandha tingħata dikjarazzjoni tar-raġunijiet speċifika.
- 10.15.1.** Meta jeżerċitaw il-poteri ġuridiċi tagħhom, l-istituzzjonijiet jikkunsidraw il-prinċipju tas-sussidjarjetà u jiddikjaraw kif dan ikun qiegħed jiġi rispettatt fil-memorandum ta' spjegazzjoni u, aktar fil-qosor, fil-premessi.
- 10.15.2.** It-test tal-premessa dwar is-"sussidjarjetà" jvarja minn każ għall-ieħor, iżda jsegwi l-istruttura indikata fil-punt 10.15.4. Madankollu, huwa importanti li ssir id-distinzjoni magħmula fl-Artikolu 5 tat-TUE bejn oqsma fejn l-Unjoni għandha kompetenza esklussiva u dawk fejn m'għandhiex.

- 10.15.3.** F'oqsma fejn l-Unjoni għandha kompetenza esklussiva, l-Artikolu 5(4) tat-TUE jirrikjedi biss li jkun hemm konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità. F'dak il-każ, il-premessa tkun tinkludi biss referenza għall-proporzjonalità, u tkun ifformulata kif ġej:

"Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, huwa meħtieġ u xieraq biex jintlaħaq l-għan bażiku (speċifika l-għan ġenerali) li jiġu stabbiliti regoli dwar (irreferi għall-miżuri speċifiċi rregolati bl-att ikkonċernat). Dan (semmi t-tip ta' att) ma jmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ biex jintlaħqu l-għanijiet maħsuba, skont l-Artikolu 5(4) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea".

- 10.15.4.** Fejn l-Unjoni ma jkollhiex kompetenzi esklussivi, il-premessa tinkludi referenzi kemm għas-sussidjarjetà stricto sensu kif ukoll għall-proporzjonalità, kif ġej:

"Minhabba li l-għanijiet ta' dan/din ... (semmi t-tip ta' att) ... (fejn xieraq, semmi l-għanijiet) ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri ... (semmi r-raġunijiet) iżda jistgħu, minhabba ... (semmi l-iskala jew l-effetti tal-azzjoni), jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan/din ... (semmi t-tip ta' att) ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkisbu dawk l-għanijiet."

- 10.15.5.** Il-mudelli pprezentati hawn fuq iridu jimtlew u jiġu żviluppati skont il-każ, kif indikat fil-parenteżi, sabiex tinghata dikjarazzjoni vera tar-raġunijiet. Jistgħu jiġu adattati, sakemm il-ħtieġa li tittiehed azzjoni fil-livell tal-Unjoni u, skont il-każ, il-proporzjonalità tal-azzjoni tkun evidenti fil-premessi.

Il-premessi dwar is-setgħat ta' delega u ta' implimentazzjoni

- 10.16.** L-atti bażiċi li jinkludu l-adozzjoni ta' atti delegati mill-Kummissjoni jrid ikun fihom premessa speċifika li tirreferi għall-Artikolu 290 tat-TFUE. Fl-abbozzar ta' dik il-premessa, kif ukoll tad-dispożizzjonijiet relatati, il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni hađu l-impenn li jirreferu, safejn ikun possibbli, għall-formulazzjonijiet standard li ġew deċiżi flimkien minn dawk l-istituzzjonijiet.
- 10.17.** L-atti bażiċi li jinkludu l-adozzjoni ta' atti ta' implimentazzjoni mill-Kummissjoni (l-Artikolu 291 tat-TFUE) irid ikun fihom premessa speċifika li tirreferi meta meħtieġ, għar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-principji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżercizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni ^[14].

Referenza għall-konsultazzjonijiet

- 10.18.** Il-konsultazzjonijiet previsti fir-Regolament (UE) Nru 182/2011 jissemmew fil-preamboli tal-atti ta' implimentazzjoni adottati mill-Kummissjoni.

Il-konsultazzjoni ma' kumitat fil-kuntest tal-proċedura ta' eżami (l-Artikolu 5 tar-Regolament) dejjem tipproduċi effetti legali. Il-fatt li jkun ġie kkonsultat kumitat ma jissemmiex f'konsiderazzjoni iżda fil-premessa finali:

Eżempju:

"[...] Il-miżuri stipulati f'din id-Deciżjoni huma skont l-opinjoni tal-[l-isem tal-kumitat],"

Min-naħa l-oħra, konsultazzjoni ma' kumitat fil-kuntest tal-proċedura konsultattiva (Artikolu 4 tar-Regolament), tisemma fl-aħħar konsiderazzjoni, li tiġi fformulata kif ġej:

"Wara li kkonsulta(w) [l-isem tal-kumitat]"

[14] ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13.

11

KULL PREMESSA GĦANDHA TKUN INNUMERATA.

- 11.1.** Din il-prassi hija ġustifikata għal raġunijiet ovvi taċ-ċarezza tal-leġislazzjoni u tal-faċilità ta' referenza, kemm qabel kif ukoll wara l-adozzjoni tat-test.

Ma tapplikax biss għall-atti ġuridiċi ta' applikazzjoni ġenerali, iżda wkoll għall-atti kollha tal-istituzzjonijiet li jiġu abbozzati f'forma solenni (titolu, preambolu, termini ta' promulgazzjoni).

- 11.2.** Il-preżentazzjoni hija din li ġejja:

“Billi:

(1) ...

(2) ...”.

NB: Kull premessa tibda b'ittra kapitali u tispicċa b'punt, hlief l-aħħar premessa li tispicċa b'virgola.

- 11.3.** Premessa unika ma tiġix numerata.

12

IT-TERMINI TA' PROMULGAZZJONI TA' ATT VINKOLANTI M'GHANDHOMX JINKLUDU DISPOŻIZZJONIJIET MHUX TA' NATURA NORMATTIVA, BĦALMA HUMA XEWQAT JEW DIKJARAZZJONIJIET POLITIĊI, U LANQAS DISPOŻIZZJONIJIET LI JIRREPETU JEW JIPPARAFRAŻAW SILTIET JEW ARTIKOLI MIT-TRATTATI JEW LI JISTIPULAW MILL-ĠDID DISPOŻIZZJONIJIET LEGALI DIĠÀ FIS-SEĦĦ.

L-ATTI M'GHANDHOMX JINKLUDU DISPOŻIZZJONIJIET LI JESPRIMU L-KONTENUT TA' ARTIKOLI OĦRAJN JEW LI JIRREPETU T-TITOLU TAL-ATT.

Dispożizzjonijiet mhux ta' natura normattiva f'atti vinkolanti

- 12.1.** L-atti vinkolanti għandhom jistabbilixxu regoli, inklużi dispożizzjonijiet li jkun fihom l-informazzjoni neċessarja (pereżempju: il-kamp ta' applikazzjoni u d-definizzjonijiet) biex dawk ir-regoli jinftiehem u jiġu applikati tajjeb. Kull haġa oħra hija superfluwa: ix-xewqat, l-intenzjonijiet u d-dikjarazzjonijiet m'għandhomx ikunu parti mit-termini ta' promulgazzjoni ta' att vinkolanti.

Dan li ġej huwa eżempju minn regolament ta' dispożizzjoni ta' natura mhux normattiva, li għandha tkun evitata:

"Sabiex jiġi inkoraġġit l-użu tal-prodotti bl-eko-tikketta, il-Kummissjoni u l-istituzzjonijiet l-oħrajn tal-Unjoni, kif ukoll awtoritajiet pubbliċi oħrajn fuq livell nazzjonali għandhom, mingħajr preġudizzju għal-liġijiet tal-Unjoni, ikunu ta' eżempju meta jispeċifikaw il-ħtigiet tagħhom għall-prodotti."

Din id-dispożizzjoni tesprimi b'mod ċar xewqa li ma timponi l-ebda obbligu fuq id-destinatarji tagħha. Għaldaqstant, postha mhux f'att vinkolanti iżda f'komunikazzjoni jew rakkomandazzjoni, li takkumpanja l-att ikkonċernat.

Dispożizzjonijiet li jirriproduċu jew jiktbu mill-ġdid siltiet jew artikoli mit-Trattati jew minn atti oħrajn

- 12.2.** Dispożizzjonijiet ta' dan it-tip huma inutli u perikolużi peress li jwasslu biex ikun hemm incertezza legali. Nieħdu eżempju minn att ibbażat fuq l-Artikolu 46 tat-TFUE, li ssir referenza għalih fil-konsiderazzjonijiet. Huwa inutli li jiġi abbozzat paragrafu li jirrepeti l-Artikolu 45(1), fejn diġà jingħad li *"Għandu jkun żgurat il-moviment liberu tal-haddiema fi hdan l-Unjoni"*. L-awtur għandu jindika kif għandu l-ħsieb li jimplimenta dik id-dispożizzjoni u mhux jirrepetiha. Barra minn hekk, ripetizzjoni bħal din hija perikoluża għaliex kull devjazzjoni mill-kliem originali tista' tagħti l-impressjoni li kien maħsub riżultat differenti, u saħansitra twassal għal xi tip ta' preżunzjoni f'dak is-sens.

Dispożizzjonijiet li jesprimu biss il-kontenut ta' artikoli oħrajn

- 12.3.** Dawn id-dispożizzjonijiet x'aktarx ikunu abbozzati kif ġej:
 "Bil-għan li jistabbilixxi dik is-sistema, il-Kunsill għandu jadotta l-miżuri previsti fl-Artikoli 3, 4 u 5."

Dawn għandhom jiġu evitati kemm jista' jkun peress li l-artikoli kkonċernati fihom l-informazzjoni kollha neċessarja dwar l-implimentazzjoni tagħhom. Barra minn hekk, struttura bħal din tista' toħloq konfużjoni rigward il-bażi legali għal miżura ta' implimentazzjoni fil-futur: hija bbażata fuq l-artikolu li fih ir-referenza, jew fuq l-artikolu li ssir referenza għalih?

Dispożizzjonijiet li jirrepetu t-titolu tal-att

- 12.4.** Anke meta ma jkunx possibbli li jiġi evitat l-użu ta' kliem li jagħmel parti mit-titolu tal-att (ingħidu aħna, fl-artikolu li jiddefinixxi s-suġġett u l-kamp ta' applikazzjoni tal-att), għandu jkun hemm valur miżjud, b'deskrizzjoni aktar dettaljata tal-parametri tat- test.

13

FEJN XIERAQ, FIL-BIDU TAT-TERMINI TA' PROMULGAZZJONI GĦANDU JIDDAHĦHAL ARTIKOLU LI JIDDEFINIXXI S-SUĠĠETT U L-KAMP TA' APPLIKAZZJONI TAL-ATT.

- 13.1.** Is-“suġġett” jirreferi għal dak li jkun qed jittratta l-att, filwaqt li l-“kamp ta’ applikazzjoni” jirreferi għall-kategoriji ta’ sitwazzjonijiet fil-fatt u fid-dritt u għall-persuni li għalihom japplika l-att.
- 13.2.** Fi ftehimiet internazzjonali u anke f’atti tal-Unjoni huwa komuni li l-ewwel artikolu jiddefinixxi s-suġġett u l-kamp ta’ applikazzjoni. Jekk dan ikunx utli jew le għandu jiġi deċiż skont il-każ.
- 13.3.** Dan żgur ma jkunx utli meta sempliċiment jipparafraza t-titolu. Min-naħa l-oħra, artikolu bħal dan jista’ jipprovdi lill-qarrej informazzjoni li ma kinitx inkluża fit-titolu, biex jinżamm fil-qosor, iżda li permezz tagħha ikun possibbli li jiġi iddeterminat mill-ewwel min huwa kkonċernat bl-att. Proprju għal din ir-raġuni, wiehed għandu joqgħod attent li ma jfixkilx lill-qarrej.

Pereżempju, jekk dan l-artikolu jstipula li l-att japplika “għal vetturi b’velocità massima ta’ 25 km/h jew aktar”, l-att ċertament jista’ jkun fih xi dispożizzjonijiet li japplikaw biss, ngħidu aħna, għal vetturi b’velocità massima ta’ 50 km/h, għaliex dawn xorta jidhlu fil-kamp ta’ applikazzjoni definit. Iżda, ma jstax ikun hemm dispożizzjonijiet li għandhom x’jaqsmu ma’ vetturi b’velocità massima, ngħidu aħna, ta’ 20km/h, għaliex meta l-manifattur jew il-proprjetarju ta’ vetturi bħal dawn jaqra l-artikolu dwar il-kamp ta’ applikazzjoni, jista’ jkun li ma jkomplix jaqra l-bqija tat-termini ta’ promulgazzjoni.

- 13.4.** Xi kultant id-distinzjoni bejn il-kamp ta’ applikazzjoni u d-definizzjoni ma tkunx ċara. Fl-eżempju li ġej, id-definizzjoni mogħtija tindika wkoll il-kamp ta’ applikazzjoni tal-att:

“Artikolu 1

Għall-iskopijiet ta’ din id-Direttiva, “vettura” tfisser kull vettura bil-mutur maħsuba għall-użu fit-triq, bil-karozzerija jew mingħajrha, li jkollha mill-inqas erba’ roti u velocità massima ddisinjata li taqbeż il-25 km/h, u l-karrijiet tagħha, bl-eċċezzjoni ta’ vetturi li jimxu fuq il-linji, makkinarju għall-agrikoltura jew għall-forestrija u vetturi li jintużaw fix-xogħlijiet pubbliċi.”

Dan l-artikolu jista' faċilment ikun strutturat "Artikolu 1 — Din id-Direttiva tapplika għal kull vettura maħsuba [u l-bqija mhux mibdul] ... ", bis-sentenza tispicċa bil-kliem "minn hawn 'il quddiem imsejha (vettura)". Din is-soluzzjoni għandha tkun dik preferuta, speċjalment jekk l-att ma jkunx fih artikolu li jstabbilixxi definizzjonijiet oħra. B'hekk ikun possibbli li l-kamp ta' applikazzjoni jkun iddikjarat b'mod aktar ċar u dirett.

14

FEJN IT-TERMINI UŻATI FL-ATT IKUNU AMBIGWI, DAWN GĦANDHOM JIĠU DEFINITI FLIMKIEN F'ARTIKOLU WIEHED FIL-BIDU TAL-ATT. ID-DEFINIZZJONIJIET M'GĦANDHOMX JINKLUDU DISPOŻIZZJONIJIET NORMATTIVI AWTONOMI.

- 14.1.** Kull terminu għandu jingħata t-tifsira tiegħu f'lingwaġġ ta' kuljum jew speċjalizzat. Madankollu, fl-interessi taċ-ċarezza legali, jista' jkun meħtieġ li l-att innifsu jiddefinixxi l-kliem użat. Dan ikun il-każ b'mod partikolari fejn it-terminu, minkejja li jkollu diversi tifsiriet, għandu jinftiehem biss f'waħda minnhom, jew jekk it-tifsira, għall-iskopijiet tal-att, għandha tkun limitata jew estiża fir-rigward tat-tifsira normalment mogħtija lit-terminu kkonċernat. Id-definizzjoni m'għandhiex tkun kuntrarja għat-tifsira ordinarja tat-terminu.

Terminu li jkun ġie definit għandu jintuża bl-istess tifsira fl-att kollu.

- 14.2.** It-tieni sentenza tal-Linja gwida tiddekrivi żball komuni ta' abbozzar.

- 14.2.1.** Eżempju ta' abbozzar ħażin:

"(d) "ilment" ifisser kull informazzjoni mogħtija minn ... kull persuna b'interess fis-sikurezza tal-vapur ... sakemm l-Istat Membru kkonċernat ma jgħid li l-ilment ikun manifestament mingħajr bażi; l-identità tal-persuna li tagħmel l-ilment m'għandhiex tiġi żvelata lill-kaptan jew lissid tal-vapur ikkonċernat."

- 14.2.2.** Il-parti sottolineata tas-sentenza mhijiex definizzjoni, iżda hija dispożizzjoni normattiva awtonoma.
- 14.3.** Ir-regola għandha titqiegħed fid-dispożizzjonijiet normattivi. Lura għall-eżempju, l-awtur jista' jdaħħal din is-sentenza f'post xieraq f'wieħed mill-artikoli l-oħrajn ("*... F'każ li l-Istat Membru jirċievi lment li ma jqisx bħala manifestament bla bażi, ..., dan għandu ...*") u jżid it-tieni subparagrafu bis-sentenza "*L-identità tal-persuna ...*"
- 14.4.** Ir-rekwiżit li m'għandhomx jiddaħħlu dispożizzjonijiet normattivi awtonomi m'huwiex biss kwistjoni ta' preċiżjoni fil-loġika. Jekk fid-definizzjoni jiddaħħlu elementi bħal dawn, ikun hemm il-periklu li, peress li l-elementi normattivi ma jkunux kollha fl-istess post, il-qarrej jista' jaqbeż xi wħud minnhom fl-interpretazzjoni tiegħu.

15

KEMM JISTA' JKUN, IT-TERMINI TA' PROMULGAZZJONI GĦANDU JKOLLHOM STRUTTURA STANDARD (SUĠĠETT U KAMP TA' APPLIKAZZJONI — DEFINIZZJONIJIET — DRITTIJIET U OBBLIGI — DISPOŻIZZJONIJIET LI JIDDELEGAW IS-SETGĦAT U JIKKONFERIXXU SETGĦAT TA' IMPLIMENTAZZJONI — DISPOŻIZZJONIJIET PROĊEDURALI — MIŻURI TA' IMPLIMENTAZZJONI — DISPOŻIZZJONIJIET TRANŻITORJI U FINALI).

IT-TERMINI TA' PROMULGAZZJONI GĦANDHOM JINQASMU F'ARTIKOLI U, SKONT IT-TUL U L-KUMPLESSITÀ TAGĦHOM, F'TITOLI, KAPITOLI U TAQSIMIET. META ARTIKOLU JKUN FIH LISTA, KULL PARTI FIL-LISTA GĦANDHA TKUN IDENTIFIKATA B'NUMRU JEW ITTRA, AKTAR MILLI B'INĊIŻ (*).

- 15.1.** Il-komponenti testwali tal-istruttura standard tat-termini ta' promulgazzjoni li ġejjin huma konformi ma' regoli ta' preżentazzjoni relattivament stretti:

(*) F'din l-edizzjoni tal-Gwida Prattika Komuni, il-formulazzjoni tal-Linji Gwida ġiet adattata, fejn meħtieġ, biex jitqies it-tibdil li ddaħħal mit-Trattat ta' Lisbona.

- (1) is-suġġett u l-kamp ta' applikazzjoni (ara l-Linja gwida 13);
- (2) id-definizzjonijiet (ara l-Linja gwida 14);
- (3) id-dispożizzjonijiet li jirrigwardaw l-atti delegati u l-atti ta' implimentazzjoni;
- (4) il-miżuri ta' implimentazzjoni. Id-dispożizzjonijiet dwar ir-regoli dettaljati u d-dati għat-traspożizzjoni ta' direttiva mill-Istati Membri jsegwu format stabbilit. Dispożizzjonijiet oħrajn, bħal dawk rigward il-penali li għandhom ikunu previsti fuq livell nazzjonali, jew rimedji legali li għandhom jinghataw, ukoll għandhom format standard;
- (5) dispożizzjonijiet tranżitorji u finali. Din il-kategorija ta' elementi tkopri:
  - > it-tfassir ta' atti preċedenti (ara l-Linja gwida 21). Jekk id-data tat-tfassir ma tkunx l-istess bħad-data tad-dħul fis-seħh tal-att li jkun ser jiġi adottat, dik id-data għandha tiġi indikata b'mod ċar;
  - > regoli ta' tranżizzjoni minn sistema qadima għal waħda ġdida. Il-lingwaġġ użat u speċjalment id-dati kollha msemmija m'għandhom iħallu l-ebda dubju dwar il-perjodu li fih ir-regoli l-antiki, kollha jew liema minnhom, jibqgħu japplikaw ladarba s-sistema ġdida tidhol fis-seħh;
  - > dispożizzjonijiet li jemendaw atti preċedenti (ara l-Linja gwida 18);
  - > il-perjodu li fih għandu japplika l-att (ara l-Linja gwida 20).

15.2. L-elementi l-oħrajn - id-drittijiet u l-obbligi u d-dispożizzjonijiet proċedurali, hliet dawk li jirrigwardaw l-atti delegati u l-atti ta' implimentazzjoni - jikkostitwixxu l-parti verament normattiva tal-att, u l-forma tagħhom tiddependi mill-għan tal-att u l-livell ta' kumplessità tas-sistema prevista.

- 15.3.** Meta artikolu jkun jinkludi lista, għandu jiġi żgurat li kull element tal-lista jkun ikkoordinat u relatat direttament mal-kliem użat fl-introduzzjoni. Għal dak l-għan, ikun preferibbli li f'lista jiġu evitati sentenzi jew subparagrafi awtonomi.

Eżempju ta' abbozzar li għandu jiġi evitat:

"L-awtoritajiet kompetenti għandhom iwettqu kontrolli biex jiżguraw:

- il-konsistenza bejn ix-xiri u l-kunsinni,
Huma għandhom iwettqu l-ispezzjoni billi jirreferu b'mod partikolari għall-koeffiċjenti tal-liġi tal-Unjoni għall-ipproċessar, fejn ikunu jeżistu. Fil-każijiet l-oħrajn kollha, l-ispezzjoni għandha tibbaża fuq il-koeffiċjenti aċċettati b'mod ġenerali mill-industrija kkonċernata,
- l-użu finali korrett tal-materja prima,
- il-konformità mad-dispożizzjonijiet tal-liġi tal-Unjoni."

F'każ bħal dak, ikun aħjar li jiġi evitat l-użu ta' lista u li t-test jiġi pprezentat kif ġej:

"L-awtoritajiet kompetenti għandhom iwettqu kontrolli biex jiżguraw il-konsistenza bejn ix-xiri u l-kunsinni.

Huma għandhom iwettqu l-ispezzjoni billi jirreferu b'mod partikolari għall-koeffiċjenti tal-liġi tal-Unjoni, fejn ikunu jeżistu. Fil-każijiet l-oħrajn kollha, l-ispezzjoni għandha tibbaża fuq il-koeffiċjenti aċċettati b'mod ġenerali mill-industrija kkonċernata.

Il-kontrolli għandhom ikunu maħsuba wkoll biex jiżguraw l-użu korrett tal-materja prima u l-konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Unjoni."

- 15.4.** Id-diviżjonijiet strutturali tat-termini ta' promulgazzjoni ta' att ġuridiku jinsabu fit-tabella t'hawn taht. Atti bi struttura sempliċi jkun fihom artikoli u suddiviżjonijiet ta' artikoli. Id-diviżjonijiet superjuri tal-atti jibdew bil-kapitoli, maqsuma f'taqsimiet, fejn mehtieġ. Huwa biss fejn it-test ikun estremament kumpless li l-kapitoli jistgħu jingabru f'titoli li, fejn mehtieġ, jingabru f'partijiet.

Kategorija/isem	Simbolu	Metodu ta' referenza	Kummenti
I. Suddivizjonijiet superjuri			Dawn is-suddivizjonijiet jista' jkollhom titolu u jista' ma jkollhomx titolu.
— Parti	Parti I, II (jew: l-Ewwel, it-Tieni Parti)	{fi} il-Parti I, II (jew: l-Ewwel, it-Tieni Parti)	Użati (flimkien jew individwalment) f'ċerti testi twal u strutturati b' mod rigidu.
— Titolu	Titolu I, II	{fi} it-Titolu I, I	
— Kapitulu	Kapitolu I, II (jew 1, 2)	{fi} il-Kapitolu I, II (jew 1, 2)	
— Taqsima	Taqsima 1, 2	{fi} is-Taqsima 1, 2	
II. Unità bażika			L-unitajiet bażiċi jista' jkollhom titolu u jista' ma jkollhomx titolu.
— Artikolu	Artikolu uniku jew Artikolu 1, 2	{Fi} l-Artikolu Uniku {Fi} l-Artikolu 1, 2	Numerazzjoni kontinwa (anke fejn ikun hemm diviżjonijiet superjuri)
jew			
— Punt	I, II (jew A, B) jew I. (jew A. jew 1.)	{Fi} il-punt I, II (A, B) {Fi} il-punt I (A jew 1)	Użati f'ċerti rakkomandazzjonijiet, riżoluzzjonijiet, u dikjarazzjonijiet
III. Suddivizjonijiet inferjuri			Dawn is-suddivizjonijiet ma jkollhomx titolu
— Paragrafu (numerat)	1., 2.	{fi} il-paragrafu 1, 2	Suddivizjonijiet indipendenti ta' artikolu
— Paragrafu (mhux numerat)	l-ebda	{fi} l-ewwel, it-tieni, paragrafu	Element mhux indipendenti ta' artikolu
— Subparagrafu	l-ebda	fi) l-ewwel, it-tieni, subparagrafu	Suddivizjoni ta' paragrafu numerat
— Punt	{a}, {b} (1), (2) (i), (ii),	{fi} (il-punt) {a}, {b} {fi} (il-punt) (1), (2) {fi} (il-punt) (i), (ii)	Ġeneralment ip-preċeduti minn frazi ta' introduzzjoni
— Inċiż	—	fl-ewwel inċiż	
— Sentenza	l-ebda	fl-ewwel sentenza, fit-tieni sentenza	Segwita b'punt.

Referenzi interni u esterni

(Linji gwida 16 u 17)

16

KEMM JISTA' JKUN GĦANDHOM JIĠU EVITATI REFERENZI GĦAL ATTI OHRAJN. IR-REFERENZI GĦANDHOM JINDIKAW B'MOD PREĊIŻ L-ATT JEW ID-DISPOŻIZZJONI LI SSIR REFERENZA GĦALIHOM. GĦANDHOM JIĠU EVITATI WKOLL REFERENZI ĊIRKOLARI (REFERENZI GĦAL ATT JEW GĦAL ARTIKOLU LI HU NNIFSU JIRREFERI LURA GĦAD-DISPOŻIZZJONI INIZJALI) U REFERENZI F'SERJE (REFERENZI GĦAL DISPOŻIZZJONI LI TIRREFERI GĦAL DISPOŻIZZJONI OHRA).

Referenzi interni u esterni

16.1. Referenza interna tirreferi għal dispożizzjoni oħra fl-istess att. Referenzi esterni jirreferu għal att ieħor, jew att tal-Unjoni jew att minn sors ieħor.

16.1.1. Eżempju ta' referenza interna:

Dispożizzjoni li tirreferi għal anness fl-istess att

"1. Ir-riskji ta' preparazzjoni fuq l-ambjent għandhom jiġu stmati bi proċedura waħda jew aktar minn dawn li ġejjin:

(a) b'metodu konvenzjonali deskritt fl-Anness III;"

16.1.2. Eżempju ta' referenza esterna:

Dispożizzjoni li tirreferi għal att ieħor

"... (b) billi jiġu stabbiliti l-karatteristiċi perikolużi tal-preparazzjoni fuq l-ambjent, meħtieġa għal klassifikazzjoni xierqa skont il-kriterji stabbiliti fl-Anness VI għad-Direttiva ..."

16.2. Kemm ir-referenzi interni kif ukoll dawk esterni għandhom ikunu preċiżi biżżejjed biex il-qarrej ikun jista' jikkonsulta faċilment l-att li ssir referenza għalih.

16.3. Ir-referenzi esterni jirrikjedu iktar attenzjoni. B'mod partikolari, l-att li għalih issir referenza għandu jkun ċar u aċċessibbli biżżejjed għall-pubbliku.

Prinċipju

16.4. Għandha ssir referenza biss jekk:

- > isservi biex it-test jiġi ssimplifikat, billi tiġi evitata r-ripetizzjoni tal-kontenut tad-dispożizzjoni li ssir referenza għaliha;
- > ma taffettwax il-mod kif tinftiehem id-dispożizzjoni; u
- > l-att li ssir referenza għalih ikun ġie ppubblikat jew huwa aċċessibbli biżżejjed għall-pubbliku.

16.5. L-użu tar-referenzi għandu jsir b'moderazzjoni wkoll minhabba l-prinċipju tat-trasparenza. Għandu jkun possibbli li wiehed jaqra u jifhem att ġuridiku mingħajr ma jikkonsulta atti oħrajn. Madankollu, il-leġġibbiltà ta' test m'għandhiex twassal għar-riproduzzjoni ta' dispożizzjonijiet tal-liġi primarja f'leġislazzjoni sekondarja (ara l-punt 12.2).

16.6. Qabel tittiehed id-deċizzjoni dwar jekk hux xieraq li ssir referenza, ikun utli li wiehed iqis il-konsegwenzi ta' kull emenda sussegwenti tal-att li tkun ser issir referenza għalih.

Referenza li tinftiehem

16.7. Referenza għandha ssir b' mod li l-element ċentrali tad-dispożizzjoni li ssir referenza għaliha jkun jista' jinftiehem mingħajr konsultazzjoni tad-dispożizzjoni kkonċernata.

Eżempju:

Aktar milli:

"L-Artikolu 15 japplika għal esportazzjonijiet lejn pajjiżi ...",

uża:

"Il-proċedura ta' kontroll stipulata fl-Artikolu 15 għandha tapplika għal esportazzjonijiet lejn pajjiżi ..."

Ċarezza

16.8. L-elementi fattwali jew il-konsegwenzi legali ta' dispożizzjoni li ssir referenza għaliha għandhom ikunu speċifikati.

16.8.1. Referenzi magħmula sempliċiment permezz ta' dispożizzjoni oħra fil-parentesi għandhom ikunu evitati.

16.8.2. L-istess jgħodd għal referenzi magħmula bil-għan ta' applikazzjoni analoga, jew iktar korrettement bl-użu ta' kliem bħal "*mutatis mutandis*". Dik it-teknika għandha tintuża biss meta jkun sproporzjonat li ssir riproduzzjoni tar-regola msemmija jew jekk tiġi adattata. Huwa importanti li jiġi ddikjarat, preċiżament kemm jista' jkun, kif tapplika r-regola msemmija.

- 16.9.** Il-konsegwenzi ta' referenzi mdaħħla permezz tal-kliem "*mingħajr preġudizzju*" ħafna drabi ma jkunux ċari. Jista' jkun hemm, fost oħrajn, kontradizzjonijiet bejn l-att li jkun jinkludi r-referenza u l-att li ssir referenza għalih. Referenzi bħal dawn ġeneralment ikunu jistgħu jiġu evitati billi jiġi definit aħjar il-kamp ta' applikazzjoni. Barra minn hekk, m'hemmx bżonn li tintuża din il-formula biex issir referenza għal dispożizzjonijiet superjuri, li jkunu japplikaw xorta waħda.

Eżempju:

Aktar milli:

"mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 91/414/KEE, l-artikoli dwar il-klassifikazzjoni, l-imballaġġ, it-tikkettar u l-iskedi ta' data dwar is-sigurtà ta' din id-Direttiva għandhom japplikaw għall-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti.",

uża:

"L-artikoli ta' din id-Direttiva dwar ... għandhom japplikaw għal prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti".

Ċitar tal-att li ssir referenza għalih

- 16.10.** Fejn, f'att, ikun jeħtieġ li ssir referenza għal att ieħor, din għandha ssir b'referenza għat-titolu shiħ tal-att l-ieħor, flimkien mas-sors tal-pubblikazzjoni, jew f'forma qasira — b'mod partikolari jekk ir-referenza tkun tinsab fit-titolu tal-att li fih issir ir-referenza jew jekk l-att l-ieħor ikun diġà ssemma.

16.10.1. Fejn issir referenza għat-titolu ta' att fit-titolu ta' att ieħor:

- > l-isem tal-istituzzjoni ma jiġix ripetut jekk l-att li għalih issir referenza jkun gje adottat mill-istess istituzzjoni li tkun qed tadotta l-att li fih issir referenza (madankollu meta jissemmew iktar minn att wieħed u kollha jkunu ġew adottati minn istituzzjonijiet differenti, l-istituzzjonijiet rispettivi jissemmew dejjem, anki meta wħud minnhom ikunu l-istess istituzzjonijiet li jkun qed jadottaw l-att li fih tkun qed issir ir-referenza);
- > id-data tithalla barra, sakemm ir-referenza ma tkunx għal att li ma jkollux numru tas-serje ufficjali jew numru tal-pubblikazzjoni;
- > jithallew barra kliem li jikkumplikaw bla bżonn it-titolu tal-att li fih tkun qed issir ir-referenza, jew li jistgħu johlqu konfużjoni bħal ma huma "u jemenda ..." jew "u li jħassar ...". kif ukoll dawk il-kliem li huma indikazzjonijiet li jistgħu jiġu wara t-titolu, bħal "kodifikazzjoni", "riformulazzjoni", etc.;
- > ma ssir l-ebda referenza għall-Ġurnal Ufficjali li kien ippublikat fih.

16.10.2. Fil-konsiderazzjonijiet, ta' karattru solenni, it-titolu komplut ^[15] *tal-att jigi citat fit-test*. Fil-każ ta' direttivi jew deċiżjonijiet li għandhom ikunu notifikati u li ġew ippubblikati, jiddaħħal in-numru tal-pubblikazzjoni. It-titolu sħiħ ikun segwit b'nota ta' qiegħ il-paġna li tindika l-edizzjoni tal-Ġurnal Uffiċjali fejn l-att ikun ġie ppubblikat. Madankollu, ma ssirx nota ta' qiegħ il-paġna fil-każ tat-Trattati u atti bażiċi oħrajn (bħat-Trattati ta' Adeżjoni, il-Ftehim ta' Sħubija bejn l-AKP u l-UE).

Eżempju:

"Wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 211/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 dwar l-inizjattiva taċ-ċittadini( ), u b'mod partikolari ...

( ) ĠU L 65, 11.3.2011, p. 1."

16.10.3. Fil-kumpliment tal-att (premessi, artikoli u annessi), jintuża metodu ssimplifikat ta' referenza ^[16]:

- > meta att jissemma għall-ewwel darba (anki jekk ikun diġà ssemma fit-titolu) u ma jkunx għadu ssemma fil-konsiderazzjonijiet, *ir-referenza għalih issir permezz tan-numru u l-isem tal-istituzzjoni li adottatu, flimkien ma' nota ta' qiegħ il-paġna li jkun fiha t-titolu sħiħ* ^[17] *tal-att u l-edizzjoni tal-Ġurnal Uffiċjali fejn ikun ġie ppubblikat;*
- > meta t-titolu sħiħ ta' att u r-referenza għall-pubblikazzjoni tiegħu jkunu diġà ġew indikati fil-konsiderazzjonijiet jew f'xi parti oħra tat-test — *ir-referenza ssir biss permezz tan-numru.*

Eżempju:

L-ewwel referenza:

"Ir-Regolament (UE) Nru 211/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill( )

( ) Ir-Regolament (UE) Nru 211/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 dwar l-inizjattiva taċ-ċittadini (ĠU L 65, 11.3.2011, p. 1)."

[15] Mill-1 ta' Lulju 2013, l-iċċitar tat-Titolu komplut jkopri l-punti kollha li jiffurmaw parti mit-Titolu, pereżempju "u li jemenda" jew "u li jhassar", iżda mhux il-punti l-oħra li jistgħu isegwu t-Titolu: pereżempju, "Kodifikazzjoni", "Riformulazzjoni".

[16] Mod ta' referenza simplifikata introdotta mill-1 ta' Lulju 2013.

[17] Mill-1 ta' Lulju 2013, l-iċċitar tat-Titolu komplut jkopri l-punti kollha li jiffurmaw parti mit-Titolu, pereżempju "u li jemenda" jew "u li jhassar", iżda mhux il-punti l-oħra li jistgħu isegwu t-Titolu: pereżempju, "Kodifikazzjoni", "Riformulazzjoni".

Referenzi sussegwenti:

“Ir-Regolament (UE) Nru 211/2011.”

Jista' jkun meħtieġ li jsiru ċerti eċċezzjonijiet għal din ir-regola, b'mod partikolari fil-każijiet ta' annessi li jkun fihom formuli jew dokumenti oħrajn li jistgħu jintużaw waħedhom, fejn jista' jkun neċessarju li jergħu jiġu ripetuti t-titolu sħiħ u r-referenza għall-pubblikazzjoni ta' att li diġà jkun ġie ċitat.

- 16.10.4.** Hija prassi ġuridika tajba li fil-premessi jissemmew l-atti kollha li għalihom issir referenza sussegwentement fl-att, biex b'hekk ikun possibbli li l-atti jitpoġġew fil-kuntest kif meħtieġ u jiġi spjegat għaliex tkun saret referenza għalihom.
- 16.10.5.** Ir-referenzi għal atti oħrajn fit-termini ta' promulgazzjoni għandhom ikunu limitati għal dak li hu assolutament neċessarju. Il-qarrej għandu jkun jista' jifhem it-termini ta' promulgazzjoni anki meta jaqrahom waħedhom, mingħajr ma jkollu jirreferi għal atti oħrajn. Għandhom jiġu evitati wkoll il-problemi potenzjali li jistgħu jinholqu wara li l-att li għalih issir referenza jiġi emendat jew imħassar.

Referenzi dinamiċi

- 16.11.** Referenza hija dinamika jekk id-dispożizzjoni ċitata tittiehed dejjem bħala dik emendata.
- 16.12.** Ir-referenzi fit-termini ta' promulgazzjoni ta' atti tal-liġi tal-Unjoni generalment ikunu referenzi dinamiċi.

Jekk l-att ċitat jiġi emendat, għandu jinftiehem li r-referenza hija għall-att kif emendat. Jekk l-att jiġi sostitwit, għandu jinftiehem li r-referenza hija għall-att il-ġdid. Jekk l-att jithassar u ma jiġix sostitwit, kwalunkwe lacunae tkun trid timtela permezz tal-interpretazzjoni. Meta l-atti jiġu riformulati jew kodifikati u fil-proċess l-artikoli jiġu numerati mill-ġdid, jeħtieġ li ssir tabella ta' korrelazzjoni li turi t-tibdil li jkun sar, u li tiġi annessa mat-test kodifikat jew riformulat.

- 16.13.** Madankollu, hu importanti li wieħed ikun konxju li referenzi dinamiċi jistgħu jwasslu għal diffikultajiet fl-interpretazzjoni tal-att ġuridiku kkonċernat, fis-sens li l-kontenut tad-dispożizzjoni li tagħmel ir-referenza ma jkunx predeterminat, iżda jkun ivarja skont l-emendi sussegwenti tad-dispożizzjoni li ssir referenza għaliha.

Referenzi statiči

16.14. Referenza statika tirreferi għal test speċifiku bil-kontenut tiegħu f'data speċifika, billi jingħata t-titolu tal-att u s-sors, u fejn xieraq, jiġi indikat l-att emendatorju.

Eżempju:

"L-Artikoli XX tar-Regolament ...(*) kif emendati bir-Regolament ...(**)."

"1. Għall-iskopijiet tal-baġit u tar-rizorsi proprji ... is-sistema Ewropea ta' kontijiet ekonomiċi integrati fis-seħħ fis-sens tal-Artikolu 1(1) tad-Direttiva 89/130/KEE, Euratom u l-atti legali relatati magħha, [b'mod partikolari r-Regolamenti (KEE, Euratom) Nru 1552/89 u (KEE, Euratom) Nru 1553/89 u d-Deciżjonijiet 94/728/KE, Euratom u 94/729/KE] għandha tkun it-tieni edizzjoni SEK, sakemm id-Deciżjoni 94/728/KE tibqa' fis-seħħ.

2. Għall-iskopijiet tar-rapporti tal-Istati Membri lill-Kummissjoni permezz tal-proċedura tad-defiċit eċċessiv stabbilita fir-Regolament (KE) Nru 3605/93, is-sistema Ewropea tal-kontijiet ekonomiċi integrati għandha tkun it-tieni edizzjoni SEK sar-rapporti tal-1 ta' Settembru 1999."

16.15. Fejn id-dispożizzjoni li ssir referenza għaliha f'referenza statika tiġi emendata jew tithassar, id-dispożizzjoni li tagħmel referenza għaliha għandha tiġi emendata wkoll kif meħtieġ.

16.16. Ir-referenzi għall-atti legali tal-Unjoni huma referenzi dinamiki, sakemm ma jingħadx mod ieħor. F'dak li jirrigwarda r-referenzi għal atti legali li mhumiex tal-Unjoni, jiġi rakkomandat li jingħad b'mod espliċitu jekk ir-referenza hix dinamika jew statika.

Adattament ta' referenza

16.17. Jista' jkun meħtieġ li referenza tiġi adattata fejn:

- > id-dispożizzjoni li ssir referenza għaliha tkun tħassret u tkun giet sostitwita b'test ġdid;
- > fil-każ ta' referenza statika, id-dispożizzjoni li ssir referenza għaliha giet emendata;
- > l-emenda tad-dispożizzjoni li ssir referenza għaliha jkollha riperkussjonijiet mhux intenzjonati fuq id-dispożizzjoni li fiha tkun tinsab ir-referenza.

16.18. Għal adattament ġeneralizzat, tkun biżżejjed klawżola ta' korrelazzjoni sempliċi.

16.18.1. F'ċerti każi, jkun xieraq li ssir tabella ta' korrelazzjoni f'Anness.

Eżempju:

"Ir-referenzi għad-Direttivi mhassra għandhom jinftiehem bħala referenzi għal din id-Direttiva u jinqraw b'konformità mat-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness IX."

16.18.2. Mhux rakkomandat li l-korrelazzjoni mad-dispożizzjoni l-ġdida tkun stabbilita f'forma testwali.

Eżempju ta' abbozzar li għandu jiġi evitat:

"Fid-dispożizzjonijiet li ġejjin, il-kliem 'l-Artikolu 2(4) u 3(1) tar-Regolament (KEE) Nru 441/69' huma sostitwiti bil-kliem 'l-Artikoli 4(7) u 5(3) tar-Regolament (KEE) Nru 565/80':

– ir-Regolament (KEE) Nru 776/78, it-tieni inciż tal-Artikolu 2,

–ir-Regolament (KEE) Nru 109/80, it-tieni inciż tal-Artikolu 1."

Referenzi ċirkolari

16.19. Referenza ċirkolari hija referenza għal dispożizzjoni oħra li hi nnifsha tirreferi lura għad-dispożizzjoni inizjali li tagħmel referenza għaliha. Referenzi ta' dan it-tip għandhom jiġu evitati.

Referenzi f'serje

16.20. Referenza f'serje hija referenza għal dispożizzjoni oħra li tirreferi għal terza dispożizzjoni, u jibqgħu sejrin hekk. Biex l-atti tal-Unjoni jkun u jinftiehem faċilment, referenzi ta' dan it-tip għandhom jiġu evitati.

17

REFERENZA MAGĦMULA FIT-TERMINI TA' PROMULGAZZJONI TA' ATT VINKOLANTI GĦAL ATT MHUX VINKOLANTI M'GĦANDUX IKOLLHA L-EFFETT LI TIRRENDI LIL DAN TAL-AĦĦAR VINKOLANTI. FEJN IL-LEĠSLATUR IKUN JIXTIEQ JAGĦMEL VINKOLANTI L-KONTENUT KOLLU TAL-ATT MHUX VINKOLANTI, JEW PARTI MINNU, IT-TEST TIEGĦU GĦANDU SA FEJN IKUN POSSIBBLI JIĠI RIPRODOTT FL-ATT VINKOLANTI.

17.1. L-ewwel sentenza ta' din il-Linja gwida hija sempliciment dikjarazzjoni ta' fatt. Pereżempju: Jekk deċiżjoni tiġi adottata b'riżultat ta' riżoluzzjoni, id-deċiżjoni hija l-att vinkolanti u r-riżoluzzjoni tibqa' att politiku, mingħajr forza legali vinkolanti.

17.2. It-tieni sentenza ta' din il-linja gwida tapplika partikolarment għal standards tekniċi, li hafna drabi jiġu abbozzati minn korpi ta' standardizzazzjoni, jew simili għalihom. Spiss ikun diffiċli li jiġi riprodott att twil u mhux vinkolanti, kollu kemm hu. Dan jghodd, ngħidu aħna, għad-deskrizzjoni ta' testijiet fil-laboratorji li għandhom jitwettqu. F'każijiet bħal dawn, issir biss referenza għall-att ikkonċernat.

Eżempju:

"Il-kontenuti tal-qatran, tan-nikotina u tal-monossidu tal-karbonju msemmija fl-Artikolu 3(1), (2) u (3), li għandhom ikunu indikati fuq il-pakketti tas-sigaretti, għandhom jitkejlu fuq il-bażi tal-metodi ISO 4387 għall-qatran, ISO 10315 għan-nikotina, u ISO 8454 għall-monossidu tal-karbonju.

Il-preċiżjoni tal-indikazzjonijiet fuq il-pakketti għandha tkun verifikata skont l-istandard ISO 8243."

Huwa ċar mill-kuntest li l-intenzjoni kienet li l-istandard imsemmi jkun obligatorju.

17.3. Huwa possibbli li r-referenza tiġi ffrizata għall-verżjoni tad-dispożizzjoni fis-seħh fil-mument meta l-att vinkolanti jiġi adottat billi jiġi indikat in-numru u d-data (jew is-sena) tal-att mhux vinkolanti li ssir ir-referenza għalih, jew permezz ta' formulazzjonijiet bħal "fil-verżjoni ta' ..." [ara wkoll il-Linja gwida 16, "referenzi statiči, referenzi dinamiċi"].

- 17.4.** Madankollu, biex jinżamm kontroll fuq it-test tal-att ikkonċernat li mhux vinkolanti, ikun tajjeb li jiġi riprodott. Fejn l-att mhux vinkolanti ma jiġix riprodott kollu kemm hu, hafna drabi xorta jkun utli li tinżamm l-istruttura, b'ċerti punti jew siltiet li jithallew barra, u jekk ikun hemm bżonn tingħata spjegazzjoni f'nota ta' qiegħ il-paġna. Bl-istess mod, jekk ikun meħtieġ li jiddaħħlu xi punti jew annessi li ma kinux jeżistu fl-att riprodott, dawn għandhom ikunu numerati "1a", "1b", eċċ. Jekk jiddaħħal punt jew anness qabel il-Punt 1 jew l-Anness I, dan ikun il-Punt jew l-Anness.

Eżempju:

- "3a APPROVAZZJONI TAT-TIP TAL-KEE ⁽¹⁾
 Ċertifikat li jkun konformi ma' dak li jidher fl-Anness X għandu jkun mehmuż maċ-ċertifikat ta' approvazzjoni tat-tip tal-KEE
 ...
4. SIMBOLU TAL-KOEFFIĈJENT TA' ASSORBIMENT IKKOREĠUT
 (4.1.)
 (4.2.)
 (4.3.)
 4.4. Ma' kull vettura li tkun konformi ma' tip ta' vettura approvata skont din id-Direttiva għandu jitwaħħal, b'mod li jidher ċar u f'post li jintlaħaq faċilment ...

[¹] It-test tal-Annessi huwa simili għal dak tar-Regolament Nru 24 tal-Kummissjoni Ekonomika għall-Ewropa tan-Nazzjonijiet Uniti; b'mod partikolari, fejn punt fir-Regolament Nru 24 m'għandux punt korrispondenti f'din id-Direttiva, in-numru tiegħu huwa indikat fil-parentesi biex jifakkar."

Atti emendatorji

(Linji gwida 18 u 19)

18

KULL EMENDA TA' ATT GĦANDHA TKUN ESPRESSA B'MOD ĊAR. L-EMENDI GĦANDHOM JIEĦDU L-FORMA TA' TEST LI GĦANDU JIDDAĦĦAL FL-ATT LI JKUN SE JIĠI EMENDAT. GĦANDHA TINGĦATA PREFERENZA LIS-SOSTITUZZJONI TA' DISPOŻIZZJONIJIET SHAĦ (ARTIKOLI JEW SUDDIVIŻJONIJIET TA' ARTIKOLI) AKTAR MILLI JIDDAĦĦLU JEW JITHASSRU SENTENZI, FRAŻIJIET JEW KLIEM INDIVIDWALI.

ATT EMENDATORJU M'GĦANDUX JINKLUDI DISPOŻIZZJONIJIET SOSTANTIVI AWTONOMI LI MA JKUNUX IMDAĦĦLA FL-ATT LI JKUN SE JIĠI EMENDAT.

Prinċipju ta' emenda formali

- 18.1.** Emenda parzjali ta' att normalment issir b'emenda formali, jiġifieri emenda testwali tal-att innifsu ⁽¹⁸⁾. Għalhekk, it-test tal-emenda għandu jiddaħħal fit-test li jkun se jiġi emendat.

Eżempju:

"Artikolu 1

Ir-Regolament ... huwa emendat kif ġej:

- (1) L-Artikolu 13(1) huwa sostitwit b'dan li ġej:
- '1. L-informazzjoni statistika meħtieġa mis-sistema Intrasat ...';
- (2) L-Artikolu 23 huwa emendat kif ġej:
- (a) fil-paragrafu 1, jithassru l-punti (f) u (g).
- (b) il-paragrafu 2 huwa sostitwit b'dan li ġej:
- '2. L-Istati Membri jistgħu jippreskrivu li ...'
- (c) għandu jiddaħħal il-paragrafu [2a] (*) li ġej:
- '2a. Fil-każ ta' fornituri ta informazzjoni statistika ...
- (d) għandu jiżdied il-paragrafu [4](*) li ġej:
- '4. Il-Kummissjoni għandha tiżgura l-pubblikazzjoni Uffiċjali ...'."
- (*) Ara l-kumment fil-punt 18.13.5.

⁽¹⁸⁾ Id-derogi huma eċċezzjoni għal din ir-regola: ara l-punt 18.15.

- 18.2.** L-Artikoli, il-paragrafi jew il-punti m'għandhomx jiġu numerati mill-ġdid minhabba l-possibbiltà ta' problemi ta' referenzi f'atti oħrajn. Bl-istess mod, il-vojt li jithalla minhabba t-thassir ta' artikoli jew partijiet numerati oħra tat-test m'għandux sussegwentement jimtela b'dispożizzjonijiet oħrajn, hlief meta l-kontenut ikun identiku għat-test imħassar precedentement.

M'għandux ikun hemm dispożizzjonijiet sostantivi awtonomi

- 18.3.** L-att emendatorju m'għandux jinkludi dispożizzjonijiet sostantivi godda li jkunu awtonomi fir-rigward tal-att li jiġi emendat. Peress li l-uniku effett legali tal-att il-ġdid huwa li jemenda l-qadim, l-effetti tiegħu jispicċaw hekk kif jidhol fis-sehħ. Jibqa' jeżisti biss l-att bażiku kif emendat li jirregola l-kwistjoni kollha.
- 18.4.** Dan l-approċċ jissimplifika l-kodifikazzjoni tat-testi ġuridici b'mod konsiderevoli għaliex il-preżenza ta' dispożizzjonijiet awtonomi fit-test tad-dispożizzjonijiet li jemendaw twassal għal sitwazzjoni legali kkumplikata.

M'għandhomx isiru emendi ta' atti emendatorji

- 18.5.** Peress li att emendatorju m'għandux jinkludi dispożizzjonijiet sostantivi awtonomi u l-effetti tiegħu jispicċaw meta jemenda atti oħrajn, l-atti emendatorji m'għandhomx jiġu emendati. Jekk ikun jehtieg li jsiru iktar emendi, l-att bażiku li jkun ġie emendat ikun irid jerga' jiġi emendat.

Eżempju:

Id-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/424/PESK tat-28 ta' Ġunju 1999 li temenda d-Deciżjoni 1999/357/PESK li timplimenta l-Pożizzjoni Komuni 1999/318/PESK dwar miżuri restrittivi addizzjonali kontra r-Repubblika Federali tal-Jugoslavja hija Deciżjoni li temenda Deciżjoni oħra (1999/357/PESK), li min-naħa tagħha, temenda deciżjoni oħra (1999/319/PESK).

It-titolu tad-Deciżjoni 1999/424/PESK għandu jkun diġa indika li d-Deciżjoni 1999/357/PESK kienet emendat id-Deciżjoni 1999/319/PESK. Jin-qalgħu wkoll problemi rigward it-termini ta' promulgazzjoni tad-Deciżjoni 1999/424/PESK. Kien ikun aktar xieraq li tiġi emendata d-Deciżjoni 1999/319/PESK direttament.

In-natura tal-att emendatorju

- 18.6.** B'mod generali, ikun preferibbli li l-att emendatorju jkun tal-istess tip bhall-att emendat. B'mod partikolari, mhux rakkomandat li Regolament jiġi emendat b'Direttiva.
- 18.6.1.** Madankollu, ċerti dispożizzjonijiet ta' leġislazzjoni primarja jhallu l-għażla tat-tip ta' att għall-istituzzjonijiet billi jagħtuhom is-setgħa li jadottaw "mizuri" jew billi jsemmu espressament diversi tipi ta' atti possibbli.
- 18.6.2.** Barra minn hekk, l-att li jkun qiegħed jiġi emendat jista' jkun ippreskriva li l-emendi għandhom isiru b'tip ta' att ieħor.

Emendi tal-annessi

- 18.7.** L-emendi ta' annessi li jkun fihom siltiet tekniċi normalment isiru fl-anness għall-att emendatorju. Wieħed jista' ma jsegwix din ir-regola biss fejn l-emenda tkun minima.

Eżempju:

"L-Annessi II, IV u VI għar-Regolament ... huma emendati skont l-Anness għal dan ir-Regolament."

F'dan il-każ, l-emendi fl-anness għandhom jinkludu l-formuli ta' introduzzjoni li jidentifikaw b'mod ċar il-kamp ta' applikazzjoni tal-emendi:

"ANNEX

L-Annessi II, IV u VI huma emendati kif ġej:

- 1) fl-Anness II, il-punt 2.2.5 huwa sostitwit b'dan li ġej:
'2.2.5 ...':"

Madankollu, emenda sempliċi tista' ssir direttament fit-termini ta' promulgazzjoni tal-att:

Eżempju:

"Artikolu ...

Ir-Regolament ... qiegħed jiġi emendat kif ġej:

- 1) ...
- 2) It-titolu tal-Anness I huwa sostitwit bit-titolu li ġej ...
'...':"

Aggornament tar-referenzi

- 18.8.** Jekk l-emenda ser issir għal dispożizzjoni msemmija f'referenza, għandhom jitqiesu l-konsegwenzi għad-dispożizzjoni fejn issir ir-referenza. Jekk ikun hemm l-intenzjoni li r-referenza tkun għad-dispożizzjoni kif emendata, m'għandu għalfejn isir xejn fil-każ ta' referenza dinamika. Iżda fil-każ ta' referenza statika, ikun meħtieġ li, bħala konsegwenza, issir emenda.

It-titolu ta' att emendatorju

- 18.9.** It-titolu ta' att emendatorju għandu jsemmi n-numru tal-att li qiegħed jiġi emendat u jindika t-titolu tal-att jew jispeċifika x' qiegħed jiġi emendat.

Eżempju:

L-Att li qiegħed jiġi emendat:

"Regolament tal-Kunsill ... ta' ... dwar it-titjib tal-effiċjenza tal-istrutturi agrikoli."

Att emendatorju:

- jew (it-titolu tal-att li se jiġi emendat): "Ir-Regolament tal-Kunsill ... ta' ... li jemenda r-Regolament (KE) Nru .../... dwar it-titjib tal-effiċjenza tal-istrutturi agrikoli."
- jew (indikazzjoni tal-għan tal-emenda): "Ir-Regolament tal-Kunsill ... ta' ... li jemenda r-Regolament (KE) Nru .../... fir-rigward tad-daqs tal-irziezet."

- 18.10.** Jekk l-att emendatorju jiġi adottat minn istituzzjoni differenti minn dik li tkun adottat l-att li jkun se jiġi emendat, it-titolu għandu jindika l-isem tal-istituzzjoni li tkun adottat l-att li jkun se jiġi emendat (għal iktar informazzjoni, ara l-Punt 16.10.1).

Eżempju:

"Ir-Regolament tal-Kummissjoni ... li jemenda l-Anness għar-Regolament tal-Kunsill ... fir-rigward ta' ..."

Abbozzar ta' att emendatorju

- 18.11.** Jeħtieġ li l-premessi ta' att emendatorju jikkonformaw mal-istess rekwiżiti tal-premessi ta' att awtonomu (ara l-Linji gwida 10 u 11). Madankollu, għandhom skop speċjali fis-sens li huma maħsuba biss biex jispjegaw ir-raġunijiet għall-emendi magħmula mill-att emendatorju: għaldaqstant m'hemmx bżonn li jirrepetu r-raġunijiet tal-att li jkun se jiġi emendat.

18.12. Mhix prattika ġuridika tajba li jiġu emendati l-premessi tal-att li jkun se jiġi emendat. Dawk il-premessi, flimkien, jagħtu l-motivazzjonijiet għall-att fiż-żmien li jkun ġie adottat fil-forma oriġinali tiegħu. Il-motivazzjonijiet oriġinali u r-raġunijiet għal emendi suċċessivi jistgħu jiġu kkonsolidati b'mod koerenti permezz ta' kodifikazzjoni jew riformulazzjoni, billi jsiru l-adattazzjonijiet meħtieġa.

18.13. L-emendi jieħdu forma ta' test li jiddaħħal fl-att li jkun se jiġi emendat. L-emendi għandhom jidhru b'mod preċiż fit-test li jkun se jiġi emendat. B'mod partikolari, għandha tinzamm l-istruttura u t-terminoloġija tat-test li jkun se jiġi emendat.

18.13.1. Għal iktar ċarezza u minhabba l-problemi marbuta mat-traduzzjoni fil-lingwi uffiċjali kollha, huwa aħjar li jiġu sostitwiti unitajiet shaħ tat-test (artikolu jew suddiviżjoni ta' artikolu) milli jiddaħħlu jew jithassru sentenzi jew termini, bl-eċċezzjoni tad-dati u taċ-ċifri.

18.13.2. Fejn l-emendi jkunu diversi, għandha tintuża formula ta' introduzzjoni.

Eżempju:

"Ir-Regolament ... huwa emendat kif ġej: ..."

18.13.3. Fejn jiġu emendati bosta dispożizzjonijiet tal-istess att, l-emendi kollha jingħaqdu f'artikolu wieħed, inkluża l-frazi ta' introduzzjoni u l-punti li jsegwu l-ordni numeriku tal-artikoli li jiġu emendati.

Eżempju:

Ir-Regolament ... huwa emendat kif ġej:

- 1) L-Artikolu 3 huwa emendat kif ġej:
  - (a) Il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. ..."
  - (b) Għandu jżiddied il-paragrafu [5] * li ġej:

"5. ..."
- 2) Għandu jiddaħħal l-Artikolu [7a] * li ġej:

"Artikolu 7a

..."

* Ara l-kumment fil-punt 18.13.5.

18.13.4. Jekk att wieħed jemenda diversi atti, l-emendi ta' kull att għandhom ikunu miġbura f'artikolu separat.

18.13.5. Id-diversi tipi ta' emendi (sostituzzjoni, inseriment, addizzjoni, tħassir) isiru b'mod normattiv permezz tal-formuli standard.

Eżempju:

"L-Artikolu X tar-Regolament ... huwa sostitwit b'dan li ġej: ..."

"Għandu jiddaħħal l-Artikolu [Xa] * li ġej: ..."

"Fl-Artikolu Y, għandu jiżdied il-paragrafu [X] * ... li ġej: ..."

"Fl-Artikolu Z, għandu jiħassar il-paragrafu 3."

(*) Il-formuli standard jistgħu u jista' ma jkunx fihom in-numru tas-suddivizjoni li għandha tiddaħħal jew tiżdied. Fil-każ ta' emendi kkumplikati, għandha tiddaħħal l-indikazzjoni tan-numru u, jekk ikun meħtieġ, informazzjoni oħra dwar il-punt preċiż fejn għandu jiddaħħal test ġdid, biex b'hekk ikun iktar faċli li ssir l-analiżi tal-att emendatorju u l-konsolidazzjoni fil-futur.

18.13.6. Peress li għandhom jiġu evitati dispożizzjonijiet sostantivi awtonomi, huwa preferibbli li emendi li jikkoncernaw dati, limiti ta' żmien, eċċezzjonijiet, derogi, estensjonijiet u l-applikazzjoni temporali tal-att, jiddaħħlu fl-att li jiġi emendat.

Emenda sostantiva

18.14. Kif indikat fil-punt 18.1, fejn ikun ser jiġi emendat att, dan għandu, bħala regola ġenerali, isir b'emenda formali.

18.15. Madankollu, huwa possibbli li għal raġunijiet ta' urġenza jew għal raġunijiet prattiċi u ta' semplicità, il-leġislatur ikun jixtieq jinkludi fl-att dispożizzjonijiet li fil-fatt jikkostitwixxu emendi sostantivi ta' att ieħor. Dawn l-emendi sostantivi jistgħu jikkoncernaw il-kamp ta' applikazzjoni ta' att ieħor, derogi mill-obbligi tiegħu, eċċezzjonijiet għall-perjodu ta' applikazzjoni tiegħu, eċċ.

Eżempju:

"B'deroga mill-Artikolu ... tar-Regolament ..., l-applikazzjonijiet jistgħu jsiru wara ..."

- 18.15.1.** Bħala regola ġenerali, u b'mod partikolari għal raġunijiet ta' trasparenza, huwa preferibbli li jiġu evitati emendi sostantivi ta' dan it-tip. F'dawn il-każijiet, l-att bażiku jibqa' mhux mibdul u d-dispożizzjonijiet il-ġodda jidderogaw minnu b'mod li t-test il-qadim, li jibqa' fis-seħh, jibqa' jeżisti flimkien mat-test il-ġdid, li jiddiżattiva xi wħud mid-dispożizzjonijiet tiegħu, jibdel il-kamp ta' applikazzjoni tagħhom jew iżid magħhom.
- 18.15.2.** Fejn emenda sostantiva ikollha effett limitat hafna, ikun aċċettabbli li ma ssirx emenda testwali tal-att korrispondenti. Madankollu, jekk l-emendi jkunu importanti, għandu jiġi adottat att emendatorju separat.

19

ATT LI MHUX MAHSUB PRIMARJAMENT BIEX JEMENDA ATT IEHOR JISTA' JINKLUDI, FL-AĦĦAR PARTI, EMENDI TA' ATTI OĦRAJN LI JIRRIŻULTAW MILL-BIDLJET LI JINTRODUĊI. FEJN L-EMENDI LI JIRRIŻULTAW HUMA SOSTANZJALI, GĦANDU JIĠI ADOTTAT ATT EMENDATORJU SEPARAT.

- 19.1.** Att li fih dispożizzjonijiet awtonomi jista' b'hekk jibdel il-kuntest legali ta' qasam partikolari b'mod li jkun jehtieg li jiġu emendati atti oħrajn li jirregolaw aspetti oħrajn fl-istess qasam. Sakemm l-emenda tibqa' waħda sekondarja għall-kamp ta' applikazzjoni ewlieni tal-att, it-tqegħid tad-dispożizzjonijiet awtonomi u emendatorji fl-istess att ma jaqax taħt il-projbizzjoni stabbilita fil-Linja gwida 18 dwar l-inklużjoni ta' dispożizzjonijiet sostantivi awtonomi f'atti emendatorji.
- 19.2.** Fi kwalunkwe każ, l-emenda għandha tkun waħda testwali skont ir-regola stabbilita fil-Linja gwida 18.
- 19.3.** Biex l-emenda tkun tidher, għandha tissemma fit-titolu tal-att, billi jitniżżel in-numru ta' referenza sekwenzjali tal-att li għandu jiġi emendat (ara l-punt 8.3).

Eżempju:

Id-Direttiva tal-Kunsill 92/96/KEE tal-10 ta' Novembru 1992 dwar il-koordinament tal-liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi li għandhom x'jaqsmu mal-assigurazzjoni diretta tal-ħajja u li temenda d-Direttivi 79/267/KEE u 90/619/KEE.

- 19.4.** Jekk minhabba l-kwantità ta' dispożizzjonijiet li jemendaw, l-essenza tal-att li primarjament ma kienx intenzjonat li jkun att emendatorju, tmur fuq il-kategorija ta' atti emendatorji, l-att għandu jinqasam f'żewġ atti separati, għar-raġunijiet imsemmija fil-punti 18.3 u 18.4.

Dispożizzjonijiet finali, tħassir u annessi

(Linji gwida 20, 21 u 22)

20

DISPOŻIZZJONIJIET LI JISTABBILIXXU DATI, LIMITI TA' ŻMIEN, EĊĊEZZJONIJIET, DEROGI, ESTENSJONIJIET, DISPOŻIZZJONIJIET TRANŻITORJI (PARTIKOLARMENT DAWK RELATATI (MAL-EFFETTI TAL-ATT FUQ SITWAZZJONIJIET EŻISTENTI) U DISPOŻIZZJONIJIET FINALI (DĦUL FIS-SEĦĦ, SKADENZA GĦAT-TRASPOŻIZZJONI U APPLIKAZZJONI TEMPORALI) GĦANDHOM JIĠU ABBOZZATI F'TERMINI PREĊIŻI.

ID-DISPOŻIZZJONIJIET DWAR SKADENZI GĦAT-TRASPOŻIZZJONI U L-APPLIKAZZJONI TAL-ATTI GĦANDHOM JISPEĊIFIKAW DATA ESPRESSA BĦALA JUM/XAHAR/SENA. FIL-KAŻ TAD-DIRETTIVI, DAWK L-ISKADENZI GĦANDHOM IKUNU ESPRESSI B'MOD LI JIĠI GARANTIT PERJODU ADEGWAT GĦAT-TRASPOŻIZZJONI.

20.1. F'atti ġuridiċi tal-Unjoni ssir distinzjoni, skont il-karatteristiċi tal-att, bejn id-data tad-dħul fis-seħħ u id-data ta' meta d-dispożizzjonijiet isiru effettivi. Barra minn hekk, id-data tal-applikazzjoni tal-att tista' tkun differenti mid-data tad-dħul fis-seħħ jew mid-data ta' meta d-dispożizzjonijiet isiru effettivi.

A. DĦUL FIS-SEĦĦ

20.2. L-atti ġuridiċi, fit-tifsira tal-Artikolu 289(3) tat-TFUE, jidhru fis-seħħ fid-data speċifikata fihom jew, fin-nuqqas ta' dan, fl-għoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tagħhom (ara t-tielet subparagrafu tal-Artikolu 297(1) tat-TFUE). Dan japplika wkoll għal ċerti atti mhux ġuridiċi (ara t-tieni subparagrafu tal-Artikolu 297(2) tat-TFUE), jiġifieri dawk adottati f'forma ta' regolamenti, direttivi indirizzati lill-Istati Membri kollha u deċiżjonijiet li ma jispesifikawx lil min huma indirizzati.

(a) Data tad-dħul fis-seħħ

20.3. Id-dħul fis-seħħ tal-att għandu jkun stabbilit b'data speċifika jew b'data li tista' tiġi ddeterminata b'referenza għad-data tal-pubblikazzjoni.

- 20.3.1. Id-data tad-dhul fis-seħħ ma tistax tkun qabel dik tal-pubblikazzjoni.
- 20.3.2. Id-data tad-dhul fis-seħħ m'għandhiex tiġi ddeterminata b'referenza għal data li għandha tiġi stabbilita f'att ieħor.
- 20.3.3. Id-dhul fis-seħħ ta' att li jifforma l-bażi legali ta' att ieħor ma jistax ikun jiddependi mid-dhul fis-seħħ ta' dak l-att l-ieħor.
- 20.3.4. L-ebda att ma jista' jidhul fis-seħħ qabel id-data stabbilita għad-dhul fis-seħħ tal-att li jikkostitwixxi l-bażi legali tiegħu.
- 20.3.5. Id-dhul fis-seħħ ta' att ma jistax ikun jiddependi minn kondizzjoni li trid tiġi ssodisfata u li l-pubbliku ġenerali ma jistax ikollu għarfien tagħha.

(b) Linji gwida biex tiġi ddeterminata d-data tad-dhul fis-seħħ

- 20.4. Id-dhul fis-seħħ qabel l-ghoxrin jum wara l-pubblikazzjoni jista' jkun ġustifikat minn raġunijiet prattiċi u konsiderazzjonijiet ta' urġenza. Din il-htieġa tista' tinqala' l-aktar fil-każ ta' regolamenti. Għandhom japplikaw ir-regoli li ġejjin.
  - 20.4.1. Id-dhul fis-seħħ fit-tielet jum wara l-pubblikazzjoni għandu jkun ġustifikat b'raġunijiet ta' urġenza. Fi kwalunkwe każ, huwa meħtieġ li jiġi żgurat li hemm urġenza reali.
  - 20.4.2. Id-dhul fis-seħħ fil-jum tal-pubblikazzjoni għandu jibqa' eċċezzjoni reali u ġustifikat b'neċessità imperattiva — ngħidu aħna, biex jiġi evitat vojt ġuridiku, jew biex titneħħa spekulazzjoni — marbuta mill-qrib man-natura tal-att (ara l-punt 20.6). Għandu jkun hemm premessa speċifika li tagħti r-raġunijiet xierqa għall-urġenza, hliet fejn il-prassi ġenerali tkun magħrufa digà għad-destinatarji interessati (pereżempju, fil-każ ta' regolamenti li jfissaw id-dazji fuq l-importazzjoni jew ir-rifużjonijiet fuq l-esportazzjoni).
- 20.5. Id-data tal-pubblikazzjoni ta' att hija d-data meta l-Ġurnal Uffiċjali li fiha jiġi ppubblikat l-att, ikun verament disponibbli għall-pubbliku fil-lingwi kollha mill-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet.

(c) Mizuri urgenti

20.6. Ir-regolamenti ta' kuljum u ta' kull ġimgħa li bihom il-Kummissjoni tiffissa l-levies tal-importazzjoni (u/jew il-levies addizzjonali f'ċerti setturi agrikoli) u rifużjonijiet applikabbli għall-kummerċ ma' pajjiżi terzi għandhom ikunu adottati fl-iqsar żmien possibbli qabel ma jiġu applikati, b'mod partikolari biex tiġi evitata l-ispekulazzjoni.

20.7. Għaldaqstant, ġie miftiehem li dawn ir-regolamenti perjodiċi għandhom jidhlu fis-sehħ fil-jum tal-pubblikazzjoni tagħhom jew fl-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss.

B. DATA META D-DISPOŻIZZJONIJIET ISIRU EFFETTIVI

20.8. Id-Direttivi, hliet dawk indirizzati lill-Istati Membri kollha, u d-deċiżjonijiet li jispeċifikaw lil min huma indirizzati m'għandhomx data tad-dhul fis-sehħ iżda jsiru effettivi fuq *notifika* lid-destinatarji (it-tielet subpragraph tal-Artikolu 297(2) tat-TFUE).

C. DATA TAL-APPLIKAZZJONI**(a) Applikazzjoni retroattiva tar-regolamenti**

20.9. B'mod eċċezzjonali, u sugġett għar-rekwiżiti li joħorgu mill-principju taċ-ċertezza legali, regolament jista' jkollu effett retroattiv. Mal-Artikolu finali, wara l-paragrafu dwar id-dhul fis-sehħ, jiżdiedu l-kliem *Għandu japplika minn ...* f'paragrafu separat.

20.10. Biex att jingħata effett retroattiv, hafna drabi jintużaw termini bħal *"għall-perjodu minn ... sa ..."*, *"Minn ... sa ..."* (ngħidu aħna, fil-każ ta' regolamenti dwar kwoti tat-tariffi) jew il-kliem *"b'effett minn ..."* f'Artikolu ieħor, li ma jkunx dak finali.

(b) Applikazzjoni differita tar-regolamenti

20.11. Xi drabi ssir distinzjoni bejn id-dhul fis-sehħ ta' regolament u l-applikazzjoni tal-arranġamenti li dan jintroduci, li tkun differita. Dan isir, ngħidu aħna, fil-każ ta' regolamenti li jwaqqfu organizzazzjonijiet tas-suq komuni. L-iskop tad-distinzjoni jista' jkun li tippermetti li jitwaqqfu immedjatament l-entitajiet ġodda previsti fir-regolament (pereżempju, kumitati ta' tmexxija) u li b'hekk tippermetti lill-Kummissjoni tadotta mizuri ta' implimentazzjoni li dwarhom ikunu jridu jiġu kkonsultati dawn l-entitajiet ġodda.

- 20.12.** Fejn ikun meħtieġ li l-applikazzjoni ta' parti minn regolament tiġi differita għal data wara d-dhul fis-seħh tiegħu, ir-regolament għandu jispeċifika b'mod ċar id-dispożizzjonijiet ikkonċernati.

Eżempju:

"Artikolu ...

Dan ir-Regolament għandu jidhul fis-seħh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Dan l-Artikolu ... japplika minn ...:"

Għandhom jiġu evitati formulazzjonijiet bħal dawn li ġejjin, li ma jippermettux li tiġi ddeterminata d-data minn meta d-dispożizzjoni kkonċernata tibda tapplika:

"Dan l-Artikolu japplika:

- a) wara li jintlaħaq ftehim bejn l-entitajiet ta' kumpens imwaqqfa jew approvati mill-Istati Membri dwar il-funzjonijiet u l-obbligi tagħhom u l-proċeduri tar-rimborż,
- b) mid-data ffissata mill-Kummissjoni wara li tkun rat, b'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri, li dan il-ftehim ikun intlaħaq, u għandu japplika sakemm jibqa' jgħodd dak il-ftehim."

(c) Implimentazzjoni tad-direttivi

- 20.13.** Fil-każi kollha fejn id-destinatarji jkollhom bżonn żmien biex jonoraw l-obbligi tagħhom taht l-att, għandha ssir distinzjoni bejn, minn naha waħda, id-data tad-dhul fis-seħh jew meta jingħata effett, u min-naha l-oħra, id-data tal-applikazzjoni. Dan jgħodd b'mod partikolari għad-direttivi. Id-dispożizzjonijiet dwar l-implimentazzjoni jingħataw f'Artikolu qabel dak li jikkonċerna d-dhul fis-seħh jew, fejn xieraq, id-destinatarji.

Eżempju:

"L-Istati Membri [għandhom jieħdu l-mizuri neċessarji] [għandhom idaħħlu fis-seħh il-liġijiet, ir-Regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji] biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa mhux aktar tard minn .... Huma għandhom jgħaddu t-test ta' dawk id-dispożizzjonijiet lill-Kummissjoni minnufih."

- 20.14.** B'mod partikolari fil-każ ta' direttivi maħsuba biex jiġi żgurat il-moviment liberu tal-prodotti, tal-persuni u tas-servizzi, biex jiġi evitat li jinholqu ostakli godda minħabba d-differenzi fl-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet mill-Istati Membri sa l-aħħar tal-perjodu previst għat-traspożizzjoni, ikun tajjeb li tiġi speċifikata data li minnha għandhom jibdeu japplikaw id-dispożizzjonijiet nazzjonali.

Eżempju:

“L-Istati Membri għandhom jadottaw u jipubblikaw, qabel ... id-dispożizzjonijiet neċessarji biex jikkonformaw ma’ din id-Direttiva. Huma għandhom jinnotifikawhom minnufih lill-Kummissjoni.

Huma għandhom japplikaw dawn id-dispożizzjonijiet minn ...”

D. TMIEM TAL-PERJODU TA’ APPLIKAZZJONI JEW VALIDITÀ

- 20.15.** Fid-dispożizzjonijiet finali, jista’ jkun hemm Artikolu li jispeċifika meta att jieqaf japplika jew ma jibqax validu.

E. IMPLIMENTAZZJONI TA’ ATTI MHUX VINKOLANTI

- 20.16.** Atti li m’għandhomx forza vinkolanti, bħar-rakkomandazzjonijiet, ma jkollhomx data ta’ meta jieħdu effett jew ta’ applikazzjoni; id-destinatarji jistgħu jintalbu jrenduhom effettivi f’data partikolari.

F. REGOLI LI JIRRIGWARDAW IL-KALKOLU TAL-PERJODI**(a) Indikazzjoni tal-bidu tal-perjodi**

- 20.17.** Flief fejn indikat mod ieħor, perjodu jibda f’00.00 fid-data indikata ⁽¹⁹⁾. L-espressjonijiet l-aktar użati biex jindikaw il-bidu ta’ perjodu huma:

- > minn ... (sa) ...
- > b’effett minn ...
- > għandu jkun effettiv fi ...
- > għandu jkun effettiv minn ...
- > għandu jidhol fis-seħħ fi ....

⁽¹⁹⁾ Ara r-Regolament (KEE, Euratom) Nru 1182/71 tal-Kunsill tat-3 ta’ Ġunju 1971 li jstabilixxi r-regoli applikabbli għal perjodi, dati u skadenzi (ĠU L 124, 8.6.1971, p. 1).

(b) Indikazzjoni tat-tmiem tal-perjodi

20.18. Hlief fejn indikat mod iehor, perjodu jintemm f'nofs il-lejl tad-data speċifikata. L-espresjonijiet l-aktar użati biex jindikaw it-tmiem ta' perjodu huma:

- > sa ...
- > għandu japplika sad-dhul fis-sehh ta' ..., jew ..., skont liema data minnhom tiġi l-ewwel
- > mhux aktar tard minn ...
- > (minn ...) sa ...
- > għandu jiskadi fi ...
- > għandu jieqaf japplika fi ....

21**ATTI U DISPOŻIZZJONIJIET SKADUTI GĦANDHOM JIḤASSRU ESPRESSAMENT.**

L-ADOZZJONI TA' ATT ĠDID GĦANDHA TWASSAL SABIEX JIḤASSRU B'MOD ESPRESS KULL ATT JEW DISPOŻIZZJONI LI MINḤABBA L-ATT IL-ĠDID MA JIBQGHUX APPLIKABBLI JEW ISIRU ŻEJDA.

- 21.1.** Fejn, fl-adozzjoni ta' att, l-awtur jikkunsidra li atti jew dispożizzjonijiet preċedenti m'għandhomx jibqgħu jiġu applikati għax ikunu skadew, dawk l-atti jew dispożizzjonijiet għandom jithassru espressament permezz tal-att, biex ikun hemm iktar ċertezza legali. Att jista' jkun skadut mhux biss għax ikun direttament inkompatibbli mar-regoli l-ġodda, iżda wkoll, pereżempju, b'riżultat ta' estensjoni fil-kamp ta' applikazzjoni tar-regoli. Min-naħa l-oħra, mhux mehtieg li att jithassar jekk il-perjodu ta' applikazzjoni tiegħu, li jkun speċifikat fih, ikun għadda.
- 21.2.** It-thassir espress ta' dispożizzjonijiet ta' atti preċedenti jimplika li ma thassret l-ebda dispożizzjoni oħra, u għalhekk jitnaqqas ir-riskju ta' incertezza dwar jekk jibqgħux japplikaw ir-regoli li kienu japplikaw qabel.

22

ASPETTI TECNICI TAL-ATT GĦANDHOM JIŦĠABRU FL-ANNESSI, LI GĦANDHA SSIR REFERENZA INDIVIDWALI GĦALIHOM FIT-TERMINI TA' PROMULGAZZJONI TAL-ATT U LI M'GĦANDHOMX JINKLUDU DRITTIJET JEW OBLIGI ĠODDA MHUX IMSEMMIJA FIT-TERMINI TA' PROMULGAZZJONI.

ANNESSI GĦANDHOM JIĠU ABBOZZATI SKONT FORMAT STANDARDIZZAT.

A. ANNESSI FIS-SENS STRETT TAL-KELMA

- 22.1.** L-Annessi fis-sens strett tal-kelma jintużaw bħala mezz biex jiġi ppreżentat materjal b'mod separat mit-test tat-termini ta' promulgazzjoni minhabba li dan ikun voluminuż jew tekniku jew it-tnejn. Eżempji ta' materjal bħal dan jistgħu jkunu regoli li għandhom ikunu applikati minn uffiċjali tad-dwana, tobbja jew veterinarji (bħal tekniki ta' analiżi kimika, metodi ta' teħid ta' kampjuni, u formuli li għandhom jintużaw), listi ta' prodotti, tabelli b'ċifri, pjanti u tpingijiet eċċ.
- 22.2.** Fejn ikun hemm ostakli prattiċi biex regoli teknici jew data jiġu inkorporati fit-termini ta' promulgazzjoni attwali, il-prassi rakkomandata hija li dawn jitqiegħdu f'anness. Għandu dejjem ikun hemm referenza ċara fil-parti xierqa tat-termini ta' promulgazzjoni biex torbot daww id-dispożizzjonijiet mal-Anness (permezz ta' frażijiet bħal "elenkati fl-Anness" jew "stabbiliti fl-Anness I").
- 22.3.** Anness ta' dan it-tip huwa, min-natura tiegħu stess, parti integrali mill-att, u b'hekk m'hemm l-ebda ħtieġa li dan jiġi ddikjarat fid-dispożizzjoni li tirreferi għall-anness.
- 22.4.** Il-kelma "ANNESS" għandha tidher fil-bidu tal-Anness, u ħafna drabi ma jkunx hemm bżonn ta' intestaturi oħrajn. Jekk hemm aktar minn anness wieħed, dawn għandhom ikunu numerati b'numri rumani (I, II, III, eċċ.).

22.5. Għalkemm m'hemmx regoli speċifiċi li jirregolaw il-preżentazzjoni tal-Annessi, dawn xorta waħda għandu jkollhom struttura uniformi u jinqasmod b'mod li l-kontenut ikun kemm jista' jkun ċar, minkejja n-natura teknika tiegħu. Tista' tintuża kwalunkwe sistema xierqa ta' numerazzjoni jew suddiviżjoni.

B. ATTI ĠURIDIĊI MEHMUŻA MA' ATTI OĦRAJN

22.6. Ma' att jistgħu jiġu mehmuzi (mhux "annessi") atti ġuridiċi oħrajn li kienu jeżistu qablu u li jkunu ġeneralment approvati minnu. Eżempji ta' atti li jistgħu jiġu mehmuzi b'dan il-mod huma regoli ta' korpi subordinati u ftehimiet internazzjonali.

22.6.1. Atti mehmuzi ta' dan it-tip, partikolarment il-ftehimiet internazzjonali, jistgħu jkunu jinkludu Annessi.

22.6.2. Atti ta' dan it-tip ma jindikawx il-kelma "ANNESS" fil-bidu.

KIF GĦANDEK TAGĦMEL BIEX TIKSEB IL-PUBBLIKAZZJONIJIET TAL-UE

Pubblikazzjonijiet bla ħlas:

- kopja waħda:
permezz tal-EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- iżjed minn kopja waħda jew posters/mapep:
mir-rappreżentanzi tal-Unjoni Ewropea (http://ec.europa.eu/represent_mt.htm),
mid-delegazzjonijiet f'pajjiżi li mhumiex fl-UE (http://eeas.europa.eu/delegations/index_mt.htm),
billi tikkuntattja lis-servizz Europe Direct (http://europa.eu/contact/index_mt.htm)
jew ċempel 00 800 6 7 8 9 10 11 (numru tat-telefown bla ħlas minn kullimkien fl-UE) (*).

(* L-informazzjoni mogħtija hija b'xejn, kif ukoll it-telefonati ġeneralment huma b'xejn (għalkemm xi operaturi, kabini tat-telefown jew lukandi jistgħu jitolbu ħlas).

Pubblikazzjonijiet bi ħlas:

- permezz tal-EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Parlament Ewropew

Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Il-Kummissjoni
Ewropea

